

Uvodnik

Primož Krečič

Velikonočni veter nad vsakdanjo sivino

V teh dneh pred Veliko nočjo se še bolj očitno razkriva pomanjkanje in praznina duha med ljudmi. Nekaj lepe tradicije s pirhi, šunko in potico, vsebina tega najmočnejšega krščanskega praznika pa tolče mimo, kot da ga ne znamo več podoživeti v potrošniško zvezani in življenjsko izpraznjeni kotanji našega trenutka na začetku tretjega tisočletja. Z vsem smo zasičeni, vendar nam manjka moč, da bi se zares pognali v vrtoglavi tok življenja in ljubezni, ki nam je ponujen v velikonočnem dogodku.

Študentka Andreja, ki so ji zamajali vero na družboslovni fakulteti, je pri mladinskem srečanju zatrdila, da si vsak človek na svoj način predstavlja Boga, zato si mora tudi življenje narediti tako, kot se mu zdi najbolj prav in v svoji moči. Zamislil sem se ob njeni misli, ki je tudi misel mnogih drugih, zlasti mladih. Veliko štedavnih kristjanov pristaja brez resnične izkušnje vere na ravni samoodrešenja, zato jim tudi manjka hrbtnica življenja. Vrtijo se okrog sebe, od tu črpajo svojo moč in iščejo še kakšen drug izvir duhovne energije, na koncu pa so zopet pri sebi. Zato navadno naredijo okrog sebe močan oklep in postanejo nečuteči, zavarovani. Vse, kar bi jim bilo v breme ali boleči spomin, odklanjajo in pozabljajo. V takšnih okoliščinah se zdi, kot da ni več prostora za velikonočno svobodo in nove začetke, za križ, grob in ljubezen, ki zaveje preko smrti in ran. Varnost potrošniškega egoizma uspava: kupujemo in smo, zabavamo se in smo, delamo in smo, povrh vsega pa smo še utrujeni, razočarani in obremenjeni. V cerkvah je manj ljudi in tudi narodno telo ima šibak življenjski naboj. Lahko se pohvalimo z mnogimi materialnimi in civilizacijskimi dosežki, toda v srcih ostaja neka grenkoba, ko začnemo resno o tem razmišljati.

Kljub vsemu temu tudi letos veje sveže topli pomladni veter preko borovih gozdov, kamnitih hribov in terasastih vinogradov. Želi zbuditi notranje vzgibe src in pokazati velikonočni izhod. Težko je prebiti trd obroč, obuditi hladna čustva in se pognati v vrtoglavi krik nad sabo, nad narodom, nad vsem, kar smo. Strah nas je odpreti rane, videti porušene odnose, zatrete ideale, prelomljene zvestobe, ugaslo vero, izdano življenje. In vendar velikonočni veter piha prav za to, da bi pripravil prostor za pogumno srečanje s svojo resničnostjo in nas pripravil za veliki krik s Kristusom, ki kriči na križu iz morja človeške hudobije. Ta veter prinaša tihi dar Božjega usmiljenja v ranjene globine in bliža nežno roko, ki nas obdaja, kjer najbolj boli.

/ stran 2

Sporočilo uredništva

Naslednja številka Novega glasa bo izšla v četrtek, 19. aprila. Sodelavce prosimo, naj pošljejo svoje prispevke najkasneje do ponedeljka, 16. aprila.

Vstali Kristus potrebuje naše roke!

*Radostno
Veliko noč
želimo vsem
velikonočnim
kristjanom
v matični domovini,
v zamejstvu in po svetu!*

S 1. strani Velikonočni veter...

Drugi bistveni korak velike noči je sprejetje sebe in svoje stvarnosti, vstop v grob, kjer smo se zatekli. Čeprav še ni rešitve in nima moči, da bi naredili bistveni korak, ostajamo odprti, budni. Velika sobota prinaša upanje pšeničnega zrna,

ki je vrženo v zemljo in čaka, da ga bo sonce posijalo ter povabilo k novemu življenju. Potrebna je dejavna nedejavnost, v kateri sprejmemo svoje dno in se prepoznamo pred Božjim Sinom, ki je postal prav tako dno, truplo, mrtvi med mrtvimi. Kako lepo je čakanje v ob-

zorju ljubezni? Mnoge je strah, da bi se prepustili svojemu grobu in njegovi gluhi tišini.

Tretja stopnja velikonočnega dogajanja je obujenje, podaritev novega življenja, ko nas ljubezen pokliče v naš grob, rano in pričakovanje. V tem klicu vzdrhtijo naše mišice in misel, da smo sprejeti in ljubljani do vseh globin. Tedaj odpade strah in se prepustimo Božji in človeški ljubezni. Ta nas nagovori in nam pravi: Dobro, da si, bivaj, ljubi! Ob ljubezni, ki gre do kraja, se znova rodimo, vse rane in spomini se odprejo v nov odnos. Kar nas je prej morilo in zastraševalo, postane temelj trajnega srečanja z obrazom Vstalega. Ta živi v skupnosti Cerkve, ki nudi hrbenico naši zvesti temu velikonočnemu rojstvu. Spomin, ki smo ga prej zatirali in vklepali, je postal odrešen spomin na rešitev, ko nas je ljubezen priklicala k življenju. Kljub vsej krhkosti in sivini, ki se še razpenja nad nami, klije v jedru našega verovanja velikonočna ljubezen, ki vabi izčrpan in otopel narod k vstajenju, da se z Božjo močjo in ozdravljeno voljo požene v življenje, ki mu ga je začelo zmanjkovati. Učencema, ki sta se razočarana vračala domov, je vstali popotnik začel razlagati Sveto pismo. Začutila sta ga, ko jima je razlomil kruh velikonočne ljubezni. To je tudi povabilo posameznikom in skupnostim, da ne bi vztrajali v zamorenih dolžnostih, ampak postavili v ospredje veselje in življenje velikonočnega dogodka. Zaželim si resnično odrešenega spomina in ozdravljenih ran, naj naše družine in župnije postanejo velikonočne skupnosti: Kristus je vstal!

Obvestilo

Zadruga Goriška Mohorjeva sklicuje redni letni občni zbor v četrtek, 19. aprila, ob 17. uri, na sedežu na Travniku št. 25 v Gorici. Na dnevnem redu bo obračun za leto 2006.

Po berlinskem vrhu Evropa pred važnimi izbirami

Minulo nedeljo, 25. marca, so članice Evropske unije nadvse slovesno praznovala 50-letnico evropskega povezovanja. Vendar po podarek praznovanja ni bil na naštevjanju pozitivnih učinkov na celoten gospodarski in družbeni razvoj, temveč na nakazovanju odločitev, ki jih bo morala Evropska unija sprejeti predvsem glede svojega nadaljnjega razvoja in udržitve položaja v mednarodnem svetu. Petdeset let življenja je po eni strani prineslo mnogo uspehov in zadoščenja, po drugi pa tudi trpke izkušnje in nepredvidene težave, tako da je danes organizirana evropska celina na razpotju. Potem ko smo doživeli konec hladne vojne in z njo povezane politične delitve, se je občutno povečala politična in gospodarska vloga Evropske unije kot uspešne povezave demokratičnih držav na skupnih kulturnih in splošno civilizacijskih osnovah, ki so se razvile v zadnjem tisočletju in še dalje. Od prvotnih šestih držav iz leta 1957 je danes v Uniji povezanih kar 27 držav. Do največje širitve je prišlo, kot znano, maja 2004, ko se ji je pridružilo kar deset novih članic, večina iz nekdanjega t.i. vzhodnega bloka. Na njena vrata trkajo sedaj tudi osamosvojenе države na območju nekdanje Jugoslavije in Turčija, a preden jih Unija lahko sprejme, mora sama predhodno rešiti nekatere svoje probleme. Po uspešno opravljeni širitvi si je Unija oblikovala t.i. novo ustavo, ki jo je petnajst članic že ratificiralo. Nepričakovano pa se je zataknilo pri zadevnem referendumu v Franciji in na Nizozemskem. To je kot hladna prha zaustavilo proces načrtovanega razvoja evropske povezave. Tako najvišje institucije Unije kot njene članice iščejo sedaj izhod iz tega zastoja. Prav tem prizadevanjem je bil namenjen nedavni vrh v Berlinu. To je dovolj jasno povedano v slovesni izjavi, ki so

jo simbolno v imenu Unije podpisali nemška kanclerka Angela Merkel, kot sedaj predsedujoča Uniji, predsednik izvršne evropske komisije Manuel Barroso in predsednik Evropskega parlamenta Gert Poethering. V deklaraciji so voditelji Unije prikazali zastoje povezave, nato pa v zelo spretne diplomatskem jeziku nakazali možne smeri za njen ponovni zagon. Tako se namesto širitve omenja prihodnja odprtost Evrope: "Unija bo tudi v prihodnosti živela od odprtosti in volje članic, da hkrati skupaj utrdijo notranji razvoj." Drugo vprašanje, ki ga bo treba rešiti, je kako naprej (ali nazaj) z vprašanjem evropske ustave, do katere imajo resne pomisleke številne države. Diplomati so se tako domenili o formulaciji, da "se strinjajo, da bi v Evropski uniji do volite v evropski parlament leta 2009 bil postavljen prenovljen skupni temelj, zaveščajoč se, da je Evropa naša skupna prihodnost." Vprašanje, kako preseči krizo zaupanja državljanov v EU in kako približati Evropo Evropej-

cem, je tretji izziv, s katerim se bo morala spopasti povezava. Mnogi poznavalci Evropskega kolesja poudarjajo, da ljudje ne poznajo dela evropskih komisarjev in še manj pristojnosti skupnih institucij. Tožijo se nad zapleteno bruseljsko birokracijo. Iz vsega povedanega torej izhaja, da se bo EU v prihodnjih letih ukvarjala predvsem z ustavo in širitvijo.

Med pomembnimi izzivi bo tudi demografska politika. Zaradi nizke stopnje rdnosti in starajočega se prebivalstva, bo EU iz leta v leto potrebovala novo delovno silo. Po ocenah Bruslja bo do leta 2050 potrebovala 20 milijonov delavcev. Tu se stvarno postavlja vprašanje zakonitega zunanje priseljevanja. Manjka joče delovno silo bo namreč treba nadomestiti predvsem s kvalificiranimi delavci iz tretjih držav. Ali bo naša stara celina temu kos?

Prav bližnje prihodnje obdobje bo odločilno za premostitev sedanjih težav v okviru evropske povezave. Prav v to obdobje se vključuje predsedovanje Slovenije v prihodnjem letu 2008. Predsednik slovenske vlade Janez Janša je po berlinski slavnostni proslavi izrazil pričakovanje, da bo ta dogodek pozitivno vplival na vedrejšo razpoloženje članic Unije in torej na ključno pripravljenost sprejemati kompromise.

Alojz Tul

Slovenska skupnost je v teh prazničnih dneh še posebej blizu Vam vsem, dragi slovenski rojaki in rojakinje, ki se z nami trudite in žrtvujete za to, da bi slovenska narodna zavest, resnično demokratično prepričanje in vera v boljši jutrišnji dan bili vedno bolj globoko zakoreninjeni v srcih nas vseh. Sprejmite v tem duhu naša iskrena voščila za veselo Veliko noč.

SLOVENSKA SKUPNOST
Trst-Gorica-Videm

Vsem članicam in celotni manjšinski skupnosti želimo veselo Veliko noč v prepričanju, da bomo v duhu medsebojnega sodelovanja tudi v prihodnje učinkovito odgovarjali na vedno nove izzive časa.

SVET SLOVENSКИH ORGANIZACIJ

SVET SLOVENSКИH ORGANIZACIJ

vabi 14. in 15. aprila 2007 na Mirenski grad

na zaključni seminar projekta

QUO VADIS?

Sobota, 14. aprila: ob 14. uri pozdrav predsednika SSO dr. Draga Štokes 14.30 - 21.00 delavnice (vmes večerja)

Nedelja, 15. aprila: ob 10. uri do 15.45 delavnice (vmes kosilo) ob 16. uri sv. maša, sledi zaključno družabno srečanje

Vabljeni odborniki, animatorji, uslužbenci organizacij in društev članice SSO, Zveze slovenske katoliške prosvete, Slovenske prosvete, združenja Blanchini, Zveze cerkvenih pevskih zborov in Združenja cerkvenih pevskih zborov Gorica

Možen je vpis v vse ali samo v nekatere delavnice (seznam bodo organizacije prejele po pošti).

Ob predhodni prijavi bo poskrbljeno za varstvo otrok.

Vpisi (neobvezni, a priporočeni) in info.: 0481 536455 SSO Gorica (pon. - pet., 10.00 - 12.30; vprašajte po Eriki)

Pismo goriškemu prefektu De Lorenzu SSk za podelitev priznanja Lojzetu Bratužu

Stranka Slovenska skupnost je pred nekaj dnevi naslovila na goriškega prefekta

Roberta De Lorenza pismo, s katerim ga seznanila s pobudo, ki sta jo v imenu stranke opravila

deželni tajnik Damijan Terpin in deželni svetnik Mirko Špacapan. Pred dobrim letom sta namreč naslovila na takratnega predsednika italijanske republike Carla Azeglia Ciampija pismo, s katerim sta ga seznanila s tragično usodo goriškega Slovenca Lojzeta Bratuža. V pismu predsedniku se navezujeta na dejstvo, da se vsako leto 10. februarja praznuje Dan spomina na eksodus istrskih beguncev in na fojbe. Pri tem sta poudarila, da bi bil čas, s strani italijanske države, upoštevati tudi tisto, kar se je zgodilo v obdobju fašističnega režima in italijanske okupacije ljubljanske pokrajine, kar mučeništvo Lojzeta Bratuža z gledno odraža. Ko se je sedaj, ob 70. obletnici spomina na Bratuževo smrt, sprožilo več pobud v to smer in glede na pomenljive besede, ki jih je prefekt De Lorenzo izrekel ob odkritju spominske plošče v Podgori, kjer je bil Bratuž mučen, Slovenska skupnost želi prefekta seznaniti, da na predsedstvu republike že leto dni imajo pismo, v katerem je poziv za priznanje Lojzetu Bratužu, in ga spodbuditi, da prek svojih kompetenc kar se da vpliva, da bi do priznanja čim prej prišlo.

Na dnu...

VESELO VELIKO NOČ
VSEM NEDOLŽNIM
ŽRTVAM...

...IN DOBER TEK
VSEM OSTALIM!

GRUDINA

Povejmo na glas

Rešitev na dosegu roke

Mnogo stvari potrebuje človek: hrano in vodo, da preživi, obleko in obutev, da se zaščiti pred mrazom, hlad in senco, kadar je vročina. Potrebuje streho nad glavo in prijazen dom, potrebuje ljudi okrog sebe in naravo, ki ga navdušuje in mu je naklonjena. Še kako potrebuje naklonjenost, ki naj ga varuje, potrebuje osebe, ki so mu blizu in ga ljubijo in ki on ljubi njih. Kadar pa le ene od vseh teh stvari nima, ni varen in se ne more čutiti varnega, zato napravi vse, da bi si pridobil, kar mu manjka ali mu je umanjalo. In do tukaj je vse razumljivo, do tukaj bi bilo vse razrešeno, ko ne bi v človeku obstajala silovita želja po nečem posebnem, po nečem, brez česar ni izmiritev - ko ne bi v njem obstajala želja po sreči. Človek želi biti srečen, človek želi nenehno in vsak trenutek doživljati srečo. Sreča pa se nenehno izmika in nikoli je ni mogoče enkrat za vselej obdržati. Premalo je zato človeku, da ima na voljo hrano in vodo, premalo, da ima obleko in obutev, streho nad glavo in prijazen dom, premalo je, da ima naravo in ljudi, ki so mu blizu in ga ljubijo in on ljubi njih, nikdar nima dovolj stvari in dovolj ljudi, da bi se enkrat za vselej zares čutil varnega. Da bi se zares čutil varnega in se mu sreča ne bi izmuznila iz rok in ga potem vabila, naj se ponovno poda za njo in jo spet skuša, to pot dokončno uloviti. In tako človek uživa vse bolj izbrano hrano, obleka in obutev sta vse bolj popolni in udobni, streha vse bolj razkošna, dom vse bolj bogat in ljudje okrog njega vse bolj odlični in vse bolj številni. Vse

prijetnejše življenje živi in vendar mu sreča še vedno uhaja in to ga navdaja z grenkobo. Zakaj, zakaj je tako, se sprašuje, zakaj je takšno naše življenje? Odgovor: zaradi minevanja. Zaradi minevanja je sreča vsake pridobljene dobrine le začasna, naša lastna minljivost jo spodkopava, da se moramo vedno znova za nove dobrine boriti, ali osvojenе za vsako ceno povečati. Prejšnje nimajo več cene in čeprav v preobilju živimo, je tudi to za trdno srečo premalo. Neusmiljeno se zato za svoj košček sreče bojujemo, v svoji okolici, v širših prostorih, med narodi, državami, civilizacijami, sreča pa se odmika. Kje je rešitev, kako zaobrtni igro, ki je močnejša od nas? Ves čas kot da se le rešujemo, dokončno rešiti pa se ne moremo. Nekdo bi moral premagati minevanje. In nekdo - vsi dobro vemo, kdo - je minevanje premagal. Ker življenje znova vstane, tukajšnje ni dokončno minljivo. In ker tukajšnje ni dokončno minljivo, smo varni in mirni in sreči ni treba od nas nenehno odhajati, v nas se naseli kot v svojem domu. In ko se sreča v nas kot v svojem domu naseli, se vse spremeni: ni se nam več treba vedno za nove in večje dobrine boriti, ne potrebujemo več varnosti izven nas samih. V tem dejstvu pa je prelomno velika tolažba, saj smo odslej lahko do kraja prepričani, da bomo tedaj, kadar bomo od svojega reševanja na smrt utrujeni, odkrili pot, ki ni le reševanje, ampak za nas pripravljena rešitev.

Janez Povše

Kratke

Feiglova knjižnica / Pravljični utrinki
Drobna pikapolonica - umetnica

Pomladni vetrč se je ustavil v Feiglovi knjižnici in z njim je priletela drobna pikapolonica Pika, ki je bila še majhna in je imela samo tri črne pike. Bila pa je zelo pridna risarka in se je nekoč ob slikarski vniemi preveč oddaljila od domače marjetice in ni našla več poti nazaj. Želela si je mamice; tako lepo jo je narisala z rutico na glavi, da so jo kobilica, žaba, kačja pastirica in mravlja lahko prepoznale

in jo s skupnimi močmi našle. K mali Piki jo je na smrkcu prinesla vidra. Nežna pravljica zgodbica Quentina Grebana o dobrotljivem prijateljstvu je oživela v pripovedi Katerine Citter, ljubka pikapolonica, ki prinaša srečo, pa se je v živih barvah pojavila na kakih dvajsetih listih, kolikor je bilo otrok, ki so sede na blazinicah, tesno ob pripovedovalki, pazljivo poslušali zgodbo in ob koncu s flomastri zavzeto narisali junakinjo pravljice. Naslednji pravljicni utrinek, namenjen malčkom od 3. do 7. leta, se bo utrlil v ponedeljek, 16. aprila, ob 18. uri. / IK

Čestitke Petru Černicu

Stranka Slovenska skupnost izraža iskrene čestitke Petru Černicu najprej za rojstvo sina Adriana, nato pa še za izvolitev na predsedniško mesto slovenske konzulte na goriški pokrajini. Istočasno prav tako čestita Nataši Ferletič za izvolitev na podpredsedniško ter Carlu Mucciju za izvolitev na tajniško mesto konzulte.

SSK ima za zelo pozitivno, da se je konzulta končno umestila in bo

sedaj lahko nadaljevala s tistim pomembnim delom, za katerega je bila ustanovljena. Z izvolitvijo predsednika, podpredsednika in tajnika je tako spet zaživel organ, ki ga med drugim sestavljajo predstavniki goriške pokrajine ter tistih občin goriške pokrajine, v katerih živijo Slovenci.

SSK ocenjuje, da je novo vodstvo slovenske konzulte primerno strokovno usposobljeno, saj je v prvi vrsti pomembno, da se ohranja živ stik s teritorijem. Dejstvo, da sta podpredsednica Ferletičeva in tajnik Mucci iz okolja Tržiča in Ronk, dokazuje, da so imenovani predstavniki znali pravilno izbirati in nameniti pozornost temu področju, ki že leta kaže pomembne znake oživljanja slovenske prisotnosti. Zato jim gre pohvala slovenske narodne politične stranke. Tako vodstvo kot ostali člani konzulte so vezani delno na gorata območja, kot so Kras in Brda. Nedvomno bo to v pomoč pri postopku za obnovo Kraške gorske skupnosti ter vsestranskem razvoju goratih področij, še posebno kar se tiče turizma. Ključno vlogo pa mora konzulta odigrati pri posredovanju in spodbujanju razvoja slovenskih šol v goriški pokrajini.

SSK tudi meni, da se je dejstvu, da ni bilo dogovora in torej je princip rotacije odpadel, daje preveliko važnost. Pomembno je spoštovati odločitev, ki je izšla iz normalnega postopka, predvidenega po pravilniku. Še večjo pomembnost pa ima sedaj sodelovanje in delo znotraj konzulte, da bo ta resnično v korist celotni slovenski narodni skupnosti v goriški pokrajini.

Čudimo pa se temu, ker se pojavljajo trditve, da so imenovani predstavniki "ideološko vezani" in da se morajo temu podrežati. Tako razmišljanje gotovo spada v tiste čase, ki jih danes ni več, in je svoboda posameznika visok izraz demokratičnih načel. / Goriško pokrajinsko tajništvo SSK

Pasijon v cerkvi sv. Ignacija na Travniku

Na oljčno nedeljo je bil tudi letos Pasijon po Mateju skladatelja Frana Kimovca za moški zbor in soliste. Na koro je pel moški zbor Mirko Filej pod vodstvom Zdravka Klanjščka in ob orgelski spremljavi prof. Lojzke Bratuž. Pred oltarjem sta pela mašnik Alessio Stasi in lektor Dario Bertinazzi.

Kimovčevo delo je vsekakor lepa in zahtevna skladba, ki z globokim občutjem in zanosom ponazarja Kristusovo trpljenje. Novost letošnje izvedbe je bilo snemanje Radia Trst A, ki bo Pasijon oddajal na veliki petek po poročilih, okrog 13.20.

GORIŠKE OBČINSKE VOLITVE Slovenska skupnost poziva slovenske volivce

Izredno pomembno je, da
premagamo desnico!

V zadnjih tednih je bila zbirna narodna stranka Slovenska skupnost zelo aktivna pri večini pobud in sestankov, ki so se zvrstili znotraj levosredinskih vrst pri premoščanju težav in določitvi županskega kandidata za občino Gorica. Temeljna je namreč ugotovitev, da so majske občinske volitve v Gorici izrednega pomena zato, da se nakazana pot nadaljuje ter da se z vsemi mogočimi silami in močmi prepreči vrnitev desnice na oblast, še posebno zaradi dejstva, ker jo predstavlja kandidat, ki je izraz nazadnjaških desničarskih krogov.

Politična strategija, ki jo je stranka zastavila, je bila obravnavana na goriškem pokrajinskem tajništvu, ki je zasedalo prejšnji teden. Pokrajinski tajnik Mirko Špacapan je poročal o trenutni politični situaciji v mestni občini Gorica. Prav zaradi izredno zavozlane situacije v goriški levi sredini je bila SSK prisotna tudi na srečanjih, ki jih je prirejal Forum za Unijo. Sledili pa so si pogovori z županom Brancatijem, z vodstvom pokrajinske in občinske Marjetice ter s predstavniki ostalih strank leve sredine.

Giorgio Brandolin

Vittorio Brancati

Slovenska skupnost se je že od vsega začetka potegovala zato, da bi bil sedanji goriški župan Vittorio Brancati zopet kandidat leve sredine. Tako odločitev sta namigovali dve dejstvi. Prvo, ker je in bo ostal Brancati tisti italijanski politik, ki je za Slovene naredil daleč največ ter ravno tako največ dokazal pri odpiranju mesta k čezmejnemu sodelovanju s slovenskimi obmejnimi občinami. Drugo dejstvo pa je bilo, da je v dani situaciji imel goriški župan največjo politično moč, s katero bi leva sredina nasprotovala ponovni zmagi desnice. Žal se je predvsem drugo dejstvo iz dne-

va v dan bolj šibilo, kar je uvažalo v levosredinske kroge vedno več nejasnosti ter fragmentacije. Tako smo lahko slišali in brali o raznorodnih kandidaturah od duhovnika Bellaviteja do parlamentarca Marana. Nobena od teh pa ni imela resnejše osnove, da bi lahko prodrla. Take okoliščine so privedle do ugotovitve, da mora Slovenska skupnost z odločnejšo vneto poseči na politično sceno leve sredine. Saj je treba ukreniti vse, da se prepreči ponovna vrnitev desnice na župansko mesto. Goriško tajništvo je bilo složno v ugotovitvi, da bi poraz leve sredine na mayskih volitvah pome-

nil hud korak nazaj v vseh sektorjih, ne nazadnje v tistem, ki zadeva uveljavljanje pravic goriških Slovencev. Zato je pokrajinski tajnik Mirko Špacapan odločno pozval župana Brancatija, naj sestavi svojo listo, v katero bi vstopila tudi SSK, in takoj začne volilno kampanjo, kajti časa za nadaljnja razpravljanja ni več. Žal se temu odzivu župan Brancati ni odzval in tudi ostale skupine, ki so sedanjega goriškega župana podpirale, niso pokazale dovolj odločnosti. Prav tako predlog izvedbe primarnih volitev ne bi bil rešitev, saj zagotovo bi se jih ne udeležile vse politične skupine leve sredine.

Pokrajinsko tajništvo SSK je o tej situaciji razvilo široko razpravo in na koncu je bila skupna ugotovitev, da samo nova in močna kandidatura znotraj Oljke lahko da levi sredini tistega zagona, ki bi jo popeljal do zmage na volitvah. Pokrajinski tajnik Mirko Špacapan je bil zato poverjen, da preveri pogoje za nastop Slovenske skupnosti znotraj Oljke in da v tem okviru deluje za močno kandidaturu, ki je bila evidentirana v nekdanjem predsedniku goriške pokrajine Giorgiu Brandolinu. Tajnik Špacapan je že pred kakšnim tednom izjavil v časopisu, da, če ne bi prodrlo Brancatijevo ime, bi bil najboljši kandidat prav Brandolin. V drugačnem primeru pa bi Slovenska skupnost nastopila sama s svojim županskim kandidatom.

**Stranka Slovenska skupnost
Goriško pokrajinsko tajništvo**

V Kulturnem domu v Sovodnjah ob Soči
Predstavitve knjige
Veronike Tomsič-Butkovič

Prireditve, namenjena predstavitvi knjige Veronike Tomsič *Življenje z odmevi vojne v srcu*, je v četrtek, 29. marca, privabila v Kulturni dom v Sovodnjah ne le Sovodnjance, ampak tudi veliko ljudi iz širše okolice, ki so napolnili dvorano. Knjiga je izšla na pobudo Društva goriških upokojenecv (DSU) in v sodelovanju s Kulturnim društvom Sovodnje. Po prvi pesmi, ki so jo zelo lepo zapela Sovodnjska dekleta, je spregovoril predsednik društva Erik Figelj. Sledila je predstavitve knjige. Prof. Luciana Budal je izčrpno obravnila vsebino knjige in izpostavila težke življenjske izkušnje Veronikine družine. Vlado Klemše je nato govoril o dnevnih zapisih z naslovom *Evropska vojna Veronikinega očeta*

Antona, vojaka v Bosni in Srbiji med prvo vojno. Dnevnik pravi o trpljenju in tragičnih vojnih dogodkih. Vsakdo, ki bo prebral Veronikino knjigo spominov, bo spoznal, da je to hvalevredno delo, pomemben vir po-

datkov o dogajanju in vsakdanjem trdem življenju od konca prve vojne, nato od druge vojne do osvoboditve (1945). Veronika je natančno in doživljajevito opisala svoje izkušnje ter danje razmere z namenom, da bi jih rešila pozabe. Knjiga je njeno življenjsko pričevanje, saj je v njej razkrila mladim našo preteklost. Veronikina vnuka sta prebrala kratka odlomka.

Foto Bumbaca

Cerkev sv. Justa v Podgori

Natečaj cerkvenega zborovskega
petja "Bogomir Špacapan"

V nedeljo, 1. aprila, je v Podgori potekal natečaj cerkvenega zborovskega petja "Bogomir Špacapan". Priredilo ga je Prosvetno društvo Podgora v sodelovanju z Združenjem cerkvenih pevskih zborov in pod pokroviteljstvom goriške Nadškofije in koprške Škofije. V župnijski cerkvi sv. Justa v Podgori je nastopilo devet pevskih zborov, in sicer: MePZ Dr. Francišek Lampe, Črni Vrh nad Idrijo (zborovodja Katja Bajec Felc); MePZ Zarja Šentvid pri Planini (Matej Ramih); MePZ F.B. Sedej (Mirko Ferlan); MePZ Bre-

zovica (Tone Rozman); Župnijski PeZ Želimirje (Iztok Petrič); Župnijski MePZ Šempeter (Tjaša Rotar); MePZ Zavrtec (Polona Gantar); MePZ Mačkolje (Andreja Štucin); Župnijski MePZ Kapela Nova Gorica (Peter Pirih). Vsak zbor je predstavil vrsto pesmi, med katerimi je bila vsaj ena Lojzeta Bratuža. Ocenjevalno komisijo so sestavljali glasbeniki in zborovodje, Tomaž Fagan (predsednik), Ivan Florjanc, Humbert Mamolo, Patrick Quaggiato, Dario Bertinazzi in Mirko Špacapan (tajnik). Uvodni nagovor je imel ravna-

telj SCGV Emil Komel prof. Silvan Kerševan, ki je v svojih izjavah poudaril nekaj misli o pomenu in vlogi zborovskega petja pri Slovencih. To je zelo bogato in razvito med goriškimi Slovenci, ki so z nabožno, umetno in ljudsko pesmijo vedno izražali svoje kulturno poslanstvo in narodno zavest. Tu je izpostavil lik in usodo Lojzeta Bratuža, ki je prav v podgorski cerkvi zaradi slovenske pesmi doživel svoje mučeništvo. Govornik se je še zavzel za to, da bi nas zborovsko petje in orgle še naprej navduševali.

Predsednik Društva upokojenecv je iskreno čestital avtorici za izid knjige in poudaril, da je to dragocen kamenček v mozaiku krajevne zgodovine. To naj bi bilo v spodbudo mladim, da bi razkrili še kaj drugega o Sovodnjah. V imenu občinske uprave je spregovoril odbornik za kulturo Leopold Devetak, ki je dejal, da občina zelo ceni pobude, ki osvetlujejo našo zgodovino. Med prisotnimi so bili tudi trije predstavniki društev upokojenecv iz Solkana in Nove Gorice; predsednik Aldo Trnovc je v svojem posegu označil knjigo kot zelo koristen "učbenik naše preteklosti". Veronika se je toplotno zahvalila vsem, ki so ji pomagali pri sestavi knjige. Prireditve se je končala z nastopom Sovodnjskih deklet. Knjiga je izšla z denarnim prispevkom Zadrudne banke Doberdob in Sovodnje in pod pokroviteljstvom Goriške pokrajine. Grafično jo je oblikoval Silvan Bevčar in jo obogatil s slikami ter dokumenti. Natisnila jo je tiskarna Grafica Goriziana.

EPD

Sledil je nato spored z nastopom vseh devetih zborov, ki smo jih že imenovali. Pred tem natečajem sta bila še natečaja iz let 2005 in 2006. Še prej pa so bili le netekmovalni koncertni nastopi. Med delom komisije je na koro nastopil organist Matej Lazar iz Kopra, ki je izvedel Dorsko tokato in fugo J.S. Bacha. Nagrajeni zbori so bili MePZ Mačkolje (85 točk), MePZ Šempeter (81 točk) in MePZ Kapela Nova Gorica (77, 39 točk). Nekaj drugih zborov je prejelo priznanje. Denarne nagrade je prispevala družina Špacapan. Lepe glasbene prireditve se je udeležilo številno občinstvo, ki je toplotno nagradilo vse nastopajoče skupine. Tudi letošnja izvedba natečaja je bila na visoki ravni in je potrdila pomembnost te pobude.

AB

Muzejska mreža Goriške: enotna predstavitev muzejske stvarnosti od Gradeža do Kobarida

Skupno ovrednotenje skupnega bogastva na skupnem ozemlju

Predstavitev t.i. muzejske mreže Goriške v četrtek, 29. marca, je bila za predstavnike oblasti, pobudnike projekta Interreg IIIA med Italijo in Slovenijo, pravi praznik. To je v goriški palači Attems poudarila podpredsednica pokrajinske uprave Roberta Demartin, ki je s ponosom pozdravila rezultate večletnega dela italijanskih in slovenskih institucij. Muzejska ponudba Goriške v njeni čezmejni razsežnosti od Gradeža pa vse do Kobarida je namreč tako bogata, da so se ob popisu ustanov začudili sami zastopniki, ki so se zato odločili za enotno predstavitev muzejske stvarnosti na tem področju, saj se dobro zavedajo, da gre razvoj našega ozemlja prav v smer vedno večjega povezovanja med obema polovicama Goriške, ki se opirata na večstoletno skupno zgodovino. Projekt muzejske mreže Goriške predstavlja pomembno spodbudo pri skupni valorizaciji in promociji virov, ki jih na kulturnem področju ponuja več kot 50 muzejev najraz-

Foto DPD

ličnejših vrst: od arheoloških in etnografskih prek umetnostnih do naravnih rezervatov. Čestitke je s pismom izrazil italijanski veleposlanik Daniele Verga iz Ljubljane, v imenu generalnega konzulata RS v Trstu jih je izrazil vicenkonzul Tanja Mlajč. Da je čezmejno sodelovanje krajevnih uprav več kot politični moto, je podčrtal občinski odbornik Cresati. Direktorica goriških Pokrajinskih muzejev Raffaella Sgubin je orisala prehojeno pot in

poudarila, da so posamezne muzejske strukture komplementarne, pravzaprav mozaični kamenčki ene in iste slike, našega portreta. Njen slovenski kolega, direktor Goriškega muzeja na gradu Kromberk Andrej Malnič, je povedal, da je velik privilegij živeti v tako zanimivem prostoru, kjer so tri evropske etnične skupine spletle izjemno bogato kulturno dediščino. To je treba skupaj primerno ovrednotiti in posredovati vsem Evropejcem, ki te izkušnje nimajo, je spodbudil. Koordinator Saša Quinzi je opi-

sal bolj tehnične vidike projekta, in sicer logotip, spletno stran www.gomuseums.net in kartico, ki bo obiskovalce muzejev spodbujala k nadaljnjim obiskom tudi s popustom. Po podpisu protokola o sodelovanju je pobudo pohvalil tudi pokrajinski odbornik Marko Marinčič, predsednik pokrajinske uprave Enrico Gherghetta pa je poudaril vlogo politike pri odpravljanju meja. Čezmejno sodelovanje niso samo besede, saj bo naš skupni prostor tako gotovo močnejši in bližji Evropi. DD

ISSR Judovska kultura na Goriškem Izviren prispevek goriških Judov

Foto DPD

Inštitut za družbeno in versko zgodovino, ki je leta 2005 izdal izčrpano publikacijo o furlanski kulturi na Goriškem, lani pa o slovenski kulturi na Goriškem, je 26. marca v dvorani pokrajinskega sveta predstavil javnosti letošnjo publikacijo, in sicer o judovski kulturi v naših krajih. Kot je povedal predsednik inštituta Luigi Tavano, je bila to v preteklosti ena temeljnih komponent goriškega družbenega in kulturnega tkiva. Pobudo sta pred številnimi navzočimi z veseljem pozdravila občinski odbornik za kulturo Claudio Cresati in predsednik pokrajinskega sveta Alessandro Fabbro, ki sta poudarila, kakšno bogastvo predstavlja pluralna identiteta goriške duše. O knjigi in sploh o doprinosu Judov na širšem Goriškem je nekaj misli povedal Gadi Luzzato Voghera, docent na beneški univerzi. Knjiga predstavlja zanimiv in bogat rezultat raziskovalnega esejističnega dela, obenem pa pomeni - tudi zaradi bibliografije - neprecenljivo izhodišče za nadaljnje raziskovanje, je poudaril. Izkušnja judovske kulture na Goriškem je nekaj posebnega, saj je pustila za sabo globoko sled in se izpela razmeroma pozno. Zanimiva so tudi "biografska razmišljanja", ki govorijo o bogatem spletu plod-

nih odnosov med judovskimi osebnostmi s kulturniki in izobraženci drugih goriških kultur. Urednik publikacije prof. Marco Grusovin, pravi režiser zajetnega raziskovalnega dela, pa je dodal, da je bila knjiga zanj pravi izziv, obenem pa poklon naši srednjeevropski specifičnosti. Judovska komponenta je namreč prinesla našim ljudem izvornost, kritičnost, občutek za kozmopolitizem, učenost, genialnost, pieteto, navezanost na tradicijo, hkrati pa tudi čut za inovacijo. Zahvalil se je mednarodni ekipi judovskih in krščanskih strokovnjakov, ki so s svojim delom pokazali na to, da je dediščina judovske komponente na Goriškem, pa tudi na Gradiščanskem in Krminskem, še vedno živa. V njeni sredi je zraslo veliko mistikov, kabalistov, zdravnikov, rabinov in drugih osebnosti, ki so zaznamovali judovsko kulturo v Italiji in sploh Evropi. Goriška je bila namreč že zaradi svoje lege nadvse primerna za taka snovanja, saj je med drugim bila pravo stičišče med italijanskim in nemškim, sefardskim in aškenazijskim svetom. "Odpirajo se torej nova vrata," je še povedal Grusovin, "da bomo še bolje spoznali naše mesto in njegovo vlogo." DD

Četrti občni zbor Mladinskega doma Naprej po zastavljeni poti!

Na sedežu v ul. Don Bosco je imel Mladinski dom v torek, 27. marca, četrti redni občni zbor. Predsednica shoda Mirjam Bratina, ki je obenem podpredsednica Upravnega odbora, se je v predsedniškem poročilu posebej zaustavila pri naporih društva za doseganje priznanja primarne ustanove, pri pošolskem pouku sekcije MD v Doberdolu, pri ponujenih storitvah v zvezi s prevozi in pri ponudbi tečajev. Poročilo predsednika Petra Černica (odsotnega, ker se mu je prav na ta dan rodil tretji sin) o izvedeni dejavnosti v letu 2006 je prebral ravnatelj Mauro Leban. Predsednik je podčrtal, da se je v prejšnjem letu posluževalo storitev MD nad 50 članov in drugih otrok; redno zaposlena je ena oseba, z začasnimi pogodbo dva vzgojitelja in trije sodelavci. Glavna naloga MD je seveda pošolski pouk, možne pa so tudi druge dragocene specifične ponudbe (logoped, psiholog, inštrukcije, tečaji itd.). V lanskem letu je vodstvo MD priredilo po-

letno središče, kjer so bile na voljo vzgojne pobude, delavnice, pa tudi priložnosti za sprostitve. Skupina gojencev je junija lani imela tudi zeleni teden, kjer je okusila tudi pustolovsko vzdušje. S šolskim letom 2006-07 je na razpolago gojencem, staršem in vzgojiteljem psihoterapevt Bogdan Žorž, ki je imel tudi več javnih predavanj v organizaciji MD. Društvo skrbi ne nazadnje tudi za prevoz šolskih otrok s Krminskega, dijakov iz nekaterih vasi sovodenjske občine, pa tudi - v sodelovanju z drugimi društvi - otrok, ki obiskujejo razne popoldanske, zlasti športne dejavnosti.

Potem ko je Leban orisal navzočim obračun poslovanja v letu 2006, predsednik nadzornega odbora Aleš Figelj pa je prebral poročilo tega organa, so člani enoglasno odobrili tako obračun kot program in proračun za leto 2007. V razgovoru so prisotni poudarili, da z veseljem podpirajo prizadevanja odbora pri širjenju dejavnosti in pri oblikovanju kakovostne ponudbe storitev v korist družin. Na dan so prišli tudi novi predlogi in spodbude za nadaljnje delo.

ZVEZA SLOVENSKE KATOLIŠKE PROSVETE

želi včlanjenim
društvom,
pevskim
zborom in
organizacijam
kakor tudi
vsem,
ki njeno delo
podpirajo
in spremljajo,
vesele
velikonočne
praznike.

Kratke

Dobrodelni koncert sovodenjskih krvodajalcev

Društvo prostovoljnih kvodajalcev iz Sovodenj skupno z župnijo sv. Martina iz Sovodenj bo 14. aprila ob 20.30 v Kulturnem domu v Sovodnjah organiziralo Dobrodelni koncert. Zbrana sredstva bodo podarjena skladi "Mitja Čuk" z Opčin.

Ta koncert bo oblikoval družinski ansambel "Novina" iz vasi Gumberk pri Otočcu blizu Novega mesta. Družino Novina, ki jo sedaj sestavljajo mama Zlatka, sinova Marjan in Tomaž, družni velika ljubezen do petja in glasbe, predvsem pa ljubezen do drugih. Njihovi nastopi imajo namreč geslo: Samo življenje za druge je vredno življenja!

To humanost nadaljujejo kljub hudim življenjskim preizkušnjam, ki jih doživljajo. Leta 1997 je po dolgotrajnem boju z rakom umrl oče Marjan. Pred par meseci pa je družino pretresla težka izguba, saj je za hudo boleznijo umrl drugi sin Borut, star komaj 28 let.

Toda vse te preizkušnje jih ne odvrnejo od začrtane poti: narediti čim več dobrega, ljudem polepšati dan in jim podariti iskrico upanja za lepši jutri.

Zato ste lepo vabljeni, da pridete tudi vi, da bomo skupno z njimi podarili iskrico upanja tistim, ki jo potrebujejo.

Dr. Danica Purg predavala v Gorici

V okviru delovanja SLOVIK je minuli petek na povabilo predsednika družbe KB1909 Borisa Perica prišla v Gorico v

Hišo filma predavati dr. Danica Purg, ki odlično vodi Poslovno šolo na Bledu in smo jo predstavili s pogovorom v prejšnji številki. Več kot petdesetim mladim slovenskim izobražencem in poslovnežem je na imeniten način prikazala, kakšen mora biti sodoben, inovativen, uspešen manager. Imenitno predavanje je bilo izjemno dobro obiskano, lahko zapišemo, da se ga je udeležila večina mladih slovenskih podjetnikov, ki bodo hrbenica naše narodne skupnosti jutrišnjega dne.

Mednarodno tekmovanje za mlade violiniste in čeliste

Na velikonočni ponedeljek, 9. aprila, se bo v Kulturnem centru Lojze Bratuž začelo 24. evropsko tekmovanje za mlade violiniste ter 14. evropsko tekmovanje za mlade čeliste. Začetek bo letos bolj slovesen, saj bo na uvodnem večeru ob

Foto Bumbaca

20.30 koncert v poklon Vandii in Alfredu Marcosigu, ki sta bila pobudnika in dolgoletna organizatorja tega tekmovanja. Koncert bodo oblikovali Solisti Filarmonici Italiani. Na sporedu bodo najbolj znane skladbe Antona Vivaldija. Vstop prost. Na letošnje tekmovanje se je prijavilo nad 90 violinistov in čelistov iz sedmih evropskih držav, ki se bodo od ponedeljka, 9. aprila, do sobote, 14. aprila, pomerili v štirih različnih starostnih kategorijah. Tekmovalce bo ocenjevala mednarodna komisija, ki jo sestavljajo Mario Trabucco, Alberto Martini (predsednik komisije violinistov), Dejan Bravničar, Alessandro Molin in Harald Herzl, Carlo Teodoro, Luca Fiorentini (predsednik komisije čelistov), Wilfried Tachezi in Željko Švagič. Zaključni koncert z nagrajevanjem letošnjih zmagovalcev bo v soboto, 14. aprila, ob 18. uri, v veliki dvorani Kulturnega centra Lojze Bratuž.

DRUŠTVO ARS

Vljudno vabljeni na odprtje likovne razstave

ZORAN KARMELIČ**MED SANJAMI IN SREDOZEMLJEM (SLIKE)**

Umetnika in njegovo delo bo predstavil Jurij Paljak

Galerija Ars na Travniku, Gorica

Torek, 17. aprila 2007, ob 18. uri

Velikonočna voščila nadškofa msgr. Dina De Antonija

Kristusovo vstajenje naj prežema naše vsakdanje življenje!

“Kristus je vstal! Resnično je vstal!” pojemo na dan Velike noči, v katerem smo prešli iz teme v luč, od tišine v radostno petje.

Resnično je vstal! Toda: ali je zares pomembno to, da je vstal?

Ali ni dovolj oznanjati Jezusovo sporočilo in človeške vrline, ki jih je pokazal vse do svoje smrti? Je vstajenje res bistveno vprašanje?

Za Jezusovega občudovalca je vstajenje lahko način, kako reči, da je njegov zgled še vedno oporna točka in luč za ljudi današnjega časa.

Za kristjana pa ni tako.

“Če pa Kristus ni bil obujen, je prazna vaša vera” (1 Kor 15, 17), brez vsebine, prazna, neučinkovita.

Če Kristus ni vstal, sta zmaga la greh in smrt; apostoli so bili lažne priče (čeprav lahko tudi v dobri veri); oznanila o vstajenju, ki jih je prinesel Kristus, samo sanje ali neuresničene obljube.

Če Kristus ni vstal, pomeni, da Oče ni uslišal njegovega klika: zato je žrtev Boga.

“Kristus je vstal!” je pričevanje Marije Magdalene po izkušnji prvi grobu, Petra in Janeza, dveh učencev, ki sta hodila v Emavs, pričevanje govora ob

Binkoštih.

“Kristu je vstal!”

Zaradi tega mi ne hodimo za Jezusom, kot drugi hodijo za učiteljem ali modrecem, ampak najdemo veselje do življenja s Kristusom, kajti On je Živeči. Ne samo tisti, ki živi, ampak tudi tisti, ki poživlja. Vera v vstajenje nam pomaga, da razbiramo njegove besede v sedanjosti. Ko pravi: “Ne bojte se,” “pojdi v miru,” “tvoja vera te je odrešila”, čutimo, da so besede namenjene nam, danes. Vera v vstajenje ima kot posledico, da njegove besede odpuščanja v vstajenju brišejo naše grehe in obhajanje evharistije nas povezuje z Njim; in to ni preprosta simbolična gesta ali obred. Nekateri prejemajo obhajilo tudi tako, toda to ni resničnost evharistije, ki jo je postavil Kristus. Od vstajenja je v bistvu odvisen temelj Cerkve. Peter ni Kristusov naslednik, ampak de-

Foto DPD

luje v njegovem imenu, ga predstavlja. In Jezusove besede: “Ti si Peter in na tej skali bom sezidal svojo Cerkve” so zanj, kajti on deluje v njegovem imenu.

Vera v vstajenje nas tudi silijo, da smo prisotni v sodobnem svetu, ki ni več, ni mu pa niti usojeno izničenje, ampak življenje. Taka vera ne dela iz nas ljudi, ki bi malikovali sedanjost, niti nas ne dela ra-

zočarane do sveta, ki se bo itak pogubil. Zagotavlja pa nam, da je vsako človeško bitje, iz mesa in duha, poklicano v večnost in to je vredno spoštovanja.

“Kristus je vstal!” in zato pred kristjani stoji izziv: “izziv rojevanja novega človeka.” Jezusovo vstajenje nas je rodilo, zato je največji dar, o katerem lahko pričujemo, ta, da smo možje in ženske vstajanja, sposobni živeti novo razsežnost življenja in resničnosti, ki prežema vsakdanje

življenje, čustva, službo in odnose z vsemi ljudmi, ki jih srečujemo.

Če nam bo uspelo utelesiti in uresničiti to, bomo pomagali ljudem verjeti v to, da je možno tudi to, česar si ne moremo predstavljati.

Buona Pasqua!

Buine Pasche!

Veselo Veliko noč!

Msgr. Dino De Antoni

goriški nadškof

Obvestila

Svetovni slovenski kongres - Konferenca za Italijo obveščata, da je za torek, 10. aprila, sklican redni občni zbor, ki bo potekal v društvenih prostorih v Gorici, Drevored 20. septembra 118, s pričetkom ob 19. uri.

Romanje v Rim od 23. do 27. aprila 2007. Udeležence naprošamo, da bi do 12. aprila poravnali vse stroške potovanja. Na razpolago je še nekaj mest; kdor bi se želel pridružiti, naj se čimprej javi na upravi Novega glasa v Gorici, Travniki 25, tel. 0481 533177 ali na uredništvu v Trstu, ul. Donizetti 3, tel. 040 365473.

Romanje v Medjugorje od 4. do 7. maja letos. Odhod iz Nove Gorice in Rožne Doline. Ob soudeležbi pri verskih pobožnostih je predviden tudi obisk skupnosti Oaza miru in Cenacolo ter vzpon na hrib Križevac in na hrib prikazovanj. Cena romanja, vključno z nočitvijo in polnim penzionom, je 95,00 evrov. Celotni znesek je treba poravnati ob vpisu. Prijave sprejemajo: Darko, tel. 0481 882395 ali 0481 32121 (trgovina); gospa Anica, tel. 003865 3022503, in župnik Jože Markuža, tel. 040 229166.

Pohitite z vpisom, ker je prijavitelj že precej romarjev. **Potovanje na Kitajsko** od 15. do 24. maja 2007. Vse prijavitelje naprošamo, da najkasneje do 16. aprila poravnajo stroške potovanja. S seboj naj prinesejo veljavni potni list, da pripravimo vse potrebno za vizum.

Društvo slovenskih upokojencev za Goriško prireja v soboto, 2. junija, enodnevni izlet na Koroško z ogledom Celovca in zgodovinske okolice. Informacije in prijave do zasedbe razpoložljivih mest na avtobusu na tel. št. 0481

882024 (Ivo T.) ali 0481 390688 (Saverij R.).

Čestitke

Člani in odborniki Mladinskega doma se srčno veselimo rojstva malega Adriana in čestitamo njegovemu predsedniku Petru in njegovi ženi Carmeli. Novorojenčku želimo, da bi ob bratcih Danielu in Nikolaju zrasel v pridnega fanta in da bi bila njegova življenjska pot posuta z Božjim blagoslovom. Danielu in Nikolaju se je pridružil bratec Adrian. Srečni družini, mami Carmeli in očetu Petru želimo vse najboljše. Prosvetno društvo Vrh sv. Mihaela.

RADIO SPAZIO 103

Slovenske oddaje (od 16.04. do 12.04.2007)

Radijska postaja iz Vidma oddaja na ultrakratkem valu s frekvencami za Goriško 97.5, 91.9 Mhz; za Furlanijo 103.7, 103.9 Mhz; za Kanalsko dolino 95.7, 99.5 Mhz; za spodnjo dolino Bele 98.2 Mhz; za Karnijo 97.4, 91, 103.6 Mhz. Slovenske oddaje so na sporedu vsak dan, od ponedeljka do petka, od 20. do 21. ure. Spored:

Petek, 6. aprila (v studiu Andrej Baucon): Ob domačem ognjišču: Domače viže - Postne pesmi - Križev pot - Pomen Velike noči. **Ponedeljek, 9. aprila** (v studiu Andrej Baucon): Sodobni "sound" - Živemu se vse zgodi - Zanimivosti in obvestila.

Torek, 10. aprila (v studiu Matjaž Pintar): Utrinki v našem prostoru - Glasbena oddaja za Matjažem.

Sreda, 11. aprila (v studiu Danilo Čotar): Pogled v dušo in svet: Od zvončka do lilije - Izbor melodij.

Cetrtek, 12. aprila (v studiu Niko Klanjšček): Oddaja odpade zaradi neposrednega prenosa košarkarske tekme.

Otroci so spoznali življenje v misijonih

Priprava na praznovanje v vrtcih

Na praznovanje Velike noči so se primerno pripravljali tudi v slovenskih vrtcih. Seveda brez odrekovanja ne gre. Brez zavedanja, da smo lahko srečni, pa čeprav nimamo ravno vsega tistega, kar si zaželi-

otroku) najbližja spremljevalca. Med sprehodom v naravo in televizijsko oddajo je pač lažja druga izbira. Pa čeprav manj kvalitetna. Post pa spodbuja prav k temu. K odrekanju stvarim, ki niso bistvene pomena za našo srečo. Veči-

dečku, ki je bil kljub svoji slepoti srecen, saj so mu vsi okoli njega pomagali. Opisala jim je afriško življenje, kamor se bo sama odpravila v bližnji prihodnosti. Materialnih dobrin imajo bistveno manj kot tukajšnji otroci, si pa vseeno razdelijo vse, kar premorejo, in to jih povezuje. Spodbudila jih je k temu, naj se zato čemu odrečejo.

V Krmini, Brolo in Pevmo pa sta otroke prišli obiskat perujski misijonarki Anamaria in Juana. Najprej sta otrokom opisali misijo-

gačen način, pa so jim kljub temu podobni in so vseeno srečni. Poleg tega je bil odziv zelo dober; otroci so pokazali veliko navdušenja in sočutje do manj srečnih otrok. Na presenečenje vseh vzgojiteljic jih je srečanje nekako pretreslo in so takoj naslednji dan s seboj prinesli svoje prispevke, ki naj bi bili namenjeni otrokom tretjega sveta.

In post je morda prav zato, da se nekako pogledimo vase. Treba pa se je občasno zamisliti in si postaviti kako vprašanje, zato da se za-

mo. V tej družbi, kjer se vse vrtilo okoli denarja, kjer prevladuje kvantiteta nad kvaliteto, kjer raje izbiramo lažjo pot, je vse manj prostora za medosebne odnose. Vedno manj je časa za prijatelje, za pristen pogovor, za poslušanje. Vedno bolj hitimo in ne vzamemo si časa za poglabljanje. Otroci se več ne zavedajo pomena daru. Nekoč jih je osrečila pest bombonov, zdaj pa se jim nov model najmoderneje igrace zdi nekaj samoumevnega, nekako njihova osnovna pravica... In po vsej verjetnosti je res tako, saj nas konzumistična družba v to pravzaprav silijo. Televizija in računalnik postajata otroku (in ne samo

na ljudi se ne zaveda pomena posta in Velike noči. Je pač tudi eden od mnogih konzumističnih praznikov, včasih že skoraj obveznost, ki bi se ji najraje izognili. Vendar ni tako. Treba jo je vzeti s pravim duhom.

Zato so na pobudo veroučiteljice Ane Saksida in misijonskega urada prejšnji teden različne vrtnice obiskale misijonarki. Misijonarka Simona je preživela urico z otroki v vrtcu Max Fabiani in Štandrežu. Najprej se jim je predstavila: rodila se je v Milanu, 7 let je bila po poklicu računovodkinja, nato pa je začutila klic in postala nuna. Povedala jim je zgodbo o slepem afriškem

narsko delo, nato sta otroke opeljali v Peru, kjer so spoznali deklico Rosito. Spremljali so jo v dnevni opravili in spoznali njene življenjske razmere. Deklica živi v skromni hiši, oblečena je v stara in strgana oblačila, nima vode. Vendar so v Peruju ljudje prijazni med seboj, radi si pomagajo in zato znajo skupaj premostiti vse težave. Za konec so se otroci naučili pozdravljati v njihovem jeziku ter perujskega plesa. Prav gotovo je pozitivno, da se otroci že takoj začnejo soočati z drugačnimi realnostmi, da že zgodaj odkrijejo, da njihov svet ni edini možni svet, da drugod ljudje živijo na popolnoma dru-

vedamo, kaj imamo. Da odkrijemo, da pogoje za srečo imamo. Le poiskati jih moramo globoko v sebi.

Tanja Zorzut

ZVEZA SLOVENSKE KATOLIŠKE PROSVETE iz Gorice sklicuje **REDNI LETNI OBČNI ZBOR**, ki bo v torek, 17. aprila 2007, ob 20.30, v komorni dvorani Kulturnega centra Lojze Bratuž v Gorici

ZDRUŽENJE CERKVENIH PEVSKIH ZBOROV - GORICA
in SLOVENSKO PASTORALNO SREDIŠČE
se zahvaljujeta
moškemu pevskeemu zboru Mirko Filej, solistom
in vsem, ki so sodelovali pri izvedbi
Kimovčevega Pastijona na oljčno nedeljo
pri slovenski maši na Travniku

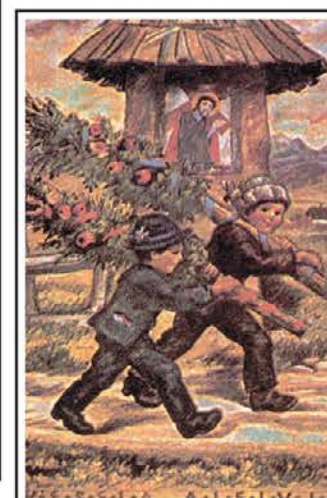
Vesele velikonočne praznike

KULTURNI CENTER
LOJZE BRATUŽ

ZADRUGA
GORIŠKA
MOHORJEVA

želi
blagoslovljeno
Veliko
noč!

ZDRUŽENJE
CERKVENIH
PEVSKIH
ZBOROV

vošči
vesele velikonočne
praznike cerkvenim
pevcem, pevovodjem,
organistom in
vsem ljubiteljem
zborovskega petja

Odprto pismo

Recimo bobu bob, ne sprenevedajmo se

Odprto pismo dr. Andreju Capudru, prevajalcu, pisatelju in ambasadorju Republike Slovenije, v zvezi s posebno "nagrado mesta Salo"

Špoštovani dr. Andrej Capuder, pravzaprav ne vem, komu naj naslovim to svoje pismo, da bom zanesljivo dobila odgovor nanj in zvedela razloge za... tako ad hoc, brez kakšnega tehtnega razloga - podeljeno gornjo nagrado? Saj ni bila, kolikor mi je znano, sploh predvidevana, kaj se načrtovana, in mi je, iskreno povedano, prava uganka, nekoliko sprta celo z zdravno pametjo in z logiko stvari. Naj ga napišem kolegu prevajalcu? Članu istega pisateljskega ceha? Ali slovenskemu ambasadorju v Rimu? Visoke sarže, po vsem svetu, a zlasti pri nas, redkokdaj odgovorijo... nižjim slojem, pa naj bodo njihova vprašanja še tako pertinentna, da prav kličejo po odgovoru, kaj šele na malce impertinentna, vendar ne brez soli, ki bi pa vseeno zaslužila, da kdo nanje obširno odgovori. To vem iz osebne in neosebne izkušnje, ker se domači veljaki rajši obdajo z nedostopnostjo in posledično hočeš nočeš ustvarijo že splošno znani efekt gluhe loze..., ki se jim dolgoročno celo maščuje, saj pomanjkanje dialoga prej ko slej pripelje do malih in velikih zamer, do globokih nesporazumov in včasih celo do katastrof. Po tem scenariju: ti mene ne vidiš in ne slišiš danes, o.k., bom pa tudi jaz tebe odslej spregledal in ti pokazal hrbet, ko boš pri meni iskal zavetje, pri mojih pa pomoč. No, dovolj okoliščanja in tipanja terena. Pisala bom vsem trem in vsaj eden, tisti najmanj obremenjen (z delom ali s predsodki), naj mi odgovori.

Spoštovani dr. Andrej Capuder, dovolite mi, da Vam postavim nekaj nujnih vprašanj za pravilno razumevanje nagrade, ki ste jo prav danes podelili v Saloju.

V sobotnem Primorskem dnevniku z dne 24. marca 2007 sem na kulturni strani v poročilu z nadnaslovom POEZIJA - PROZA / NAGRADA MESTA SALO' in z naslovom Nagrajena tudi zbirka Est Libris

založbe Risolo, brala, da... "Med raznimi nagradami bodo podelili Trofeo "Riviere del Benaco" zbirki Est Libris založniške hiše Editrice Risolo. Nagrado bo uredniku zbirke Miranu Košuti podelil ambasador Republike Slovenije Andrej Capuder."

Vi tega sicer niste krivi, a poročevalec, ki se je podpisal s kraticama ma bi prav moral povedati, o kakšnih nagradah je sploh slo. Denarnih? (Te so najbolj zaželeni, a ne povejte naprej, da se ne bodo kakšne mu lovcu na nagrade samogibno pocedile sline.) O slovenskih? italijanskih? založniških? literarnih? - In kdo (pa komu in zakaj) jih je podeljeval, poleg Vas? Edino, kar vzemo iz zapisa, je, da ste Vi podelili (ali le izročili, kar ni eno in isto?) Miranu Košuti, bodočemu uredniku nedavno zasnovane zbirke Est Libris trofejo, imenovano Riviere del Benaco.

Vprašanje: In zakaj ste mu dali na vsem začetku trofejo, ko ni še niti dobro zarezal s plugom v rodovitno tujo prst in v domačo ledino? Kot spodvedo za naprej ali kot simbolično ekstra plačilo in natura za še nestorjeno delo urednika zbirke pri tuji založbi? In zakaj je omenjena samo tuja založba Ibiskos, slovenski založnik pa je bil zamočan? Mar niso nedavno išle Jančarjeve novele kot prvi zvezek te Košutove knjižne zbirke Est Libris v koprodukciji pri obeh založbah, torej sta zaslužni obe, slovenska še malo bolj, ker je prvo knjigo - Jančarja - sama plačala in za navrh poskrbela, da so zanjo dobili še prispevek Vladnega urada Republike Slovenije za slovenske manjšine in Slovenice po svetu. Na platnicah tega prvenca zelo vidno nastopata oba partnerja, italijanski iz Empolija in slovenski iz Trsta. Kaj so se Tržačani, bržčas nevajeni italijanskih križišč in avtocestnih ključev, izgubili na poti v Salé ali nemara je Založništvo tržaškega tiska zraven samo... zaradi lepšega, drugače pa brez vsake teže, škoda ga je sploh imenovati, kvečjemu dober, da... plača vse račune? Eden jih pač mora poravnati, a ne? In zakaj ste trofejo imenovali Riviere del Benaco? Človek bi pričakoval kaj bolj domoljubnega, berite lokalpatriotičnega, magari nedavno skovani hibrid I feel Slovenija vdručič (in tudi vtretjič in stotič). Ve-

lika skrivnost je tudi, zakaj ste to enigmatično trofejo šli podeljevati uredniku Miranu Košuti ravno v Salo', namesto da bi svečanost podelitve potekala v slovenski ambasadi v Rimu ali v Trstu, kjer je izšla prva knjiga te zbirke. Skratka same skoraj nedoumljive uganke... za pretežno večino zamejcev in Slovencev nasploh in deloma tudi zame, ki nekaj malega vem o italijanskih literarnih nagradnih natečajih vobče in o salojskih uzancih posebej. A vsi drugi? Naj blodijo v temi? In večno ugibajo kaj, zakaj in čemu?

Pa še nekaj bom na koncu vprašala, ne Vas, gospod ambasador, pač pa obe založbi, ki sta tiskali Jančarjeve novele na borih 111 straneh, zanje pa kupec mora odšteti nič manj kot 18 evrov. V Italiji, kjer dobiš recimo prav pri ZITju izdanega in izredno lepo opremljenega Roberta Dedenara na 150 straneh za 12 evrov. Dvojezično naravnost razkošno biografijo v slikah Borisa Pahorja znane tržaške fotografije Alice Zen na 250 straneh za 30 evrov. Pa trdovazane knjige z ovitkom: recimo Borgesa (160 strani za 14 evrov in pol). Ali Susanno Tamaro (218 strani za 15 evrov in pol), pa Claudia Magrisa (250 strani za 17 evrov). Nato silno zanimivo študijo o Kri-vopetah v Nadiški dolini Aldine De Stefano - izšla pri videmski Kappa Vu (190 strani za 14 evrov), Flavia Erminija (300 strani za 20 evrov). Antologijo Italijanske poezije od leta 1960 do danes D. Piccinija na 900 straneh (!) za 17 evrov. Celo Košutova Slovenica, ki sta jo izdala ZIT in Diabasis na 220 gosto popisanih straneh, stane le 16 evrov in pol.

Vprašanje: Kdo hoče z že itak preplačanim Jančarjem... zaslužiti za povrh še mastne denarce? Oziroma, še bolj prav: Kdo ne želi, da ga italijanski bralci (po)kupijo? Bodimo realni! Jaz namreč, in z mano marsikdo, ne poznamo niti enega Italijana, in jih poznamo kar precej, ki bi (lahkega srca) potrošil(i) za čisto navadno brusurko domala neznanega pisca z Vzhoda, beri in piši 18 evrov.

In s tem sem povedala vse. Vesela bom, če bo moja... preprosto ali prognozo kdo demantiral in mi dokazal, da se... sakramensko motim.

Pa brez zamere.

Jolka Milič

Slovanska epopeja

Jasno julijsko jutro, prijetno toplo in sončno, kot naročeno za ogled čeških znamenitosti, daleč od zlate Prage, svetovno znanih gradov in katedral in bučnih pivnic.

Danes sva si za cilj izbrala Moravsky Krumlov, nedvomno manj znan kot češki Krumlov. Ko se voziva po razmajanih stranskih cestah od Mikulova na češko-avstrijski meji proti severo-zahodu, preko vasic ter s sončnicami in z žitom posejanih rumeno sijočih polj in listnatih gozdov, mi vodnik Lonely planet objublja zani-

graščinski kompleks, ki vzbuja občutek dotrajanosti in propadanja. In vendar je prav v teh prostorih razstavljena Slovanská epopeja - Alfons Mucha - Zámek Moravsky Krumlov, kot razbereva iz velike table pred gradom.

Končno! Ko si za ogled razstave obujeva vsak svoje kobučevinaste copate, da ne bi poškodovala parketov, se potopiva v temno ozračje soban, v katerih naletiva le na nekaj obiskovalcev. Kakšen mir, čudovito, da si odpočiješ... Kako drugačna je hrupna, z množicami turistov zasičena Pra-

teklosti in realističnih slikarskih zamahov razmišljam o neizmer- ni ljubezni, ki je slikarja gnala k tako zahtevnemu likovnemu načrtu. Iz ogromnih slik diha zavest slovanske povezanosti, sijajne, a težke preteklosti in svetel pogled v svobodno prihodnost. Kontrast med mitom in resničnostjo se iz razstave prenaša v sodobni čas, ki kot da ne doume pomena Slovanske epopeje. Grajsko poslopje in okolje bi morala s svojim videzom in urejenostjo predstavljati dostojen, če ne dovolj impozanten in veličasten ok-

mivo razstavo dvajsetih platen velikega češkega likovnega umetnika Alfonsa Muche. Tema - slovanska epopeja.

Mestece, ki nevsiljivo razkriva nekdanjo preteklost sivega, malce dolgočasnega socrealističnega glavnega trga, me navdaja z rahlim razočaranjem. Nekaj klopce, malo sence, malo ljudi. Razgledava se v naraščajoči vročini, zavijeva pod bližnje oboke in odkriva skrite stojnice branjev in prodajalcev, ki zamudnikom prodajajo zadnje sadje, zelenjavo in kruh. Vrneva se na trg in iščeva, iščeva smerokaz, tablo z navodili za muzej oziroma grad z Muchovo razstavo. Nič. Kako, saj gre za odličnega češkega slikarja!

Mož nagovori mlado deklo na avtobusni postaji: "Do you speak english? Excuse me, where is the castle?" Dekle je zbegano, bulji, ne odgovori. In pravijo, da si povsod po svetu pomagaš z angleščino! Poskusim z nemščino: "Entschuldigen Sie mir, bitte, sprechen Sie Deutsch? Wir suchen das Museum von Mucha." Spet nič. Najbolje bo, da poskusiva s kom drugim. Z nekaj češkimi besedami in nato v slovensščini nagovorim starejšo gospo, obteženo z nakupovalnimi vrečkami, in poudarim, da smo "Slovinci", da naju ne bi zasipala v češčini z informacijami, misleč, da smo Slovaki. "Dobry den! Prosím, kde je zámek? Kje je grad z Muchovo razstavo?" Gospa se prijazno zameje in nama odgovori kar v svojem jeziku, govori počasi, tako da razumeva. Iti morava še naprej oziroma na levo do gradu... Glej, glej, pa saj se razumemo, in gospa je veliko bolj odprta in zgovorna od mladenke, da bi čebljala še dalje.

Po nekajminutni hoji zagledava obzidje z majhnimi vrati. Vtis imam, da je vse neobljudeno, opustelo, zaprto, da to ne more biti glavni vhod na vrt oziroma grajsko dvorišče. A ko pred nama dva prav tako neodločena in ne povsem prepričana turista vstopita, jima slediva v zanemarjeno grajsko okolje in si ogledujeva

ga, kjer moraš čakati v vrsti na ogled Hradčanov!

Monumentalna razstava platen v tehniki tempere, izjemne velikosti do osem metrov širine in šest metrov višine. Prevzame me občutek veličastnosti slovanske zgodovine, ki jo na Muchovih platnih spremljam od praslavske preteklosti, Velike Moravske, sv. bratov Cirila in Metoda, husitskih bojev, prve tiskane Biblije in šole v Ivančicah, Muchovem rojstnem kraju, preko lika Jana Komenskoga - Comeniusa, zemljiške odveze ruskih kmetov pa do propada Avstro-Ogrske. Slikar Alfons Mucha (1860 - 1939) je v tujini zaslovel kot ustvarjalec plakatov, knjižnih ilustracij, slik, kipov, načrtov za nakit, preproge v slogu secesije in art nouveau. Po daljšem obdobju, ki ga je preživel v tujini, v Parizu in v Ameriki, se je po prvi svetovni

vojni vrnil v domovino. V ciklusu Slovanska epopeja, ki ga je oblikoval med letoma 1912 in 1930, čutiš klic korenin, vračanje v rojstne kraje, k mitom in simbolom vseslovan-

ske, moravske in češke preteklosti. Platna, zavita v skrivnostnost nekdanjega in ožarjena z upanjem v svobodno in samostojnost, govori o zavesti pomembnega, veličastnega, izjemnega. Gledalcu vzbujajo strahospoštovanje in občudovanje velikega slovanskega eposa. Zamaknjena v likovno govori-

ko mitske pre-

Majda Artač Sturman

NEBO SE Z VSTALIM Z GROBA V ZARJI SLIKA

Morje šumeč se na obalo vrača, molčati več ne more s to vestjo: prav tisti, ki še zdaj ga svet zavrača, je vstal od mrtvih v žarno Golgoti!

Pomlad mu vriska, s skalo se srebrika, in oljke naokrog se klanjajo. Nebo se z Vstalim z groba v zarji slika, in ptički, prvi pevci, mu pojo.

Mar bomo mi ob njih mrtvo molčali? Mar ni za nas Gospod od mrtvih vstal? Da bi nikdar se Smrti več ne bali! Zdaj On, ne vrag, bo svetu kraljeval.

Morje šumi: na našo pesem čaka, na pesem, ki jo vera peti zna. Za v ritem čas na valčkih tikitaka - kako vesel bo Jezus not srca!

Vladimir Kos

ARS

Združenje ARS, ki Vas bo tudi v prihodnje osrečilo z odličnimi razstavami naših umetnikov, Vam vošči vesele velikonočne praznike!

MA

GORIŠKA MOHORJEVA DRUŽBA

želi prijateljem dobre knjige blagoslovljeno Veliko noč

**POČITNICE
V NARAVI**

LA SUBIDA

kraj Monte 22
Krmín (GO)
Tel. (0481) 60531
www.lasubida.it

NARDIN G. GORICA ZASTOPSTVO **FORST**
Ulica Svetega Mihaela 324
Tel. 0481.21065, Faks 0481.522410

HOTEL - RESTAVRACIJA
Hotel NANUT GORICA
Tržaška ulica 118, Tel. 0481.21168
info@nanut.it • www.nanut.it

Hotel vedno odprt, restavracija zaprta ob sobotah in nedeljah

FIEGL OSLAVJE
zaselek Lenzuolo Bianco 1
tel. 0481.547103, 0481.31072
www.fieglvini.com
e-mail: info@fieglvini.com

GOSTILNA PODVERŠIČ
GORICA, ul. Brigata Pavia 61, tel. 0481 530518

HUMAR
IZBRANA BRIŠKA VINA
kmetija **HUMAR**
Marcello in Marino s.s.
ŠTEVERJAN, Valerišče 2
tel. in fax 0481 884094

Gostilna «FRANC» *Pri Francetu*
Pristna domača kuhinja
Zaprto ob nedeljah in ponedeljkih
SOVODNJE OB SOCI (GO)
Prvomajska 86, tel. (0481) 882038

Velike praznike
URARNA ZLATARNA ŠULIGOJ
Gorica, ulica Carducci, 49
Tel. 0481.535657 • www.suligoj.com

tiskarna grafica goriziana
34170 gorica • ul. a. gregorčič, 18 • tel. 0481 22116
fax 0481 22079 • e-mail: info@graficagoriziana.com
www.graficagoriziana.com

Gostilna Devetak
VRH SVETEGA MIHAELA - Tel. 0481.882488 - www.devetak.com
OKUSNE DOBROTE DOMAČE ZEMLJE
...o kratkem tudi sprossen oddih na Krasi
Četova družina vošči vsem
blagoslovljene Velikonočne praznike

ALUMINIJASTE ZASTEKLITVE KOVASKI IZDELKI
Tabaj F.lli s.n.c.
Miloš in Rajmund
STANDREZ GORICA
Ul. A. Gregorčič 24
Tel. 0481/21514 • Fax 0481/21987

GOSTILNA 1971 GOSTILNA V. PRIMOŽIČ
DOMAČA KUHNJA

VSE ZA SPORT **K2 SPORT**
RASTEL 19
tel. 0481/531884

K2 SPORT TECHNICAL FOOTWEAR
Rastel 8
tel. 0481.33465

K2 SPORT OUTLET
Rastel 12
tel. 0481.532458

KIDS
OTROŠKA OBUVEV IN OBLACILA
Ul. Oberdan 8,
tel. 0481.30248

OBUTVE KOSIČ
Rastel 7
tel. 0481.535162

GEOX SHOP
Ul. Oberdan 7
tel. 0481.535520

PRODAJA IN POPRAVILA KOLES
E. ČUK
GEFARIN R. & SAKSIDA A.
GORICA - Trg Cavour 9
Tel. 0481 535019

GOSTILNA KORŠIČ
Zaprto ob torkih in sredah
STEVERJAN - Sovenca 7, tel. (0481) 884248

GORICA Drevored
XX. Septembra, 134
Tel. 0481.82117
Fax 0481.548864

KOSIČ GORICA

Vesele velikonočne praznike

H O M E
ZAVESE IN POSTELJNINA
Branko Ambrosi
GORICA - TRG MUNICIPIO 4
tel. 0481.31890

DRAGULJARNA
malalan
vošči veselo Veliko noč
Opčine - Narodna ulica, 28 - Tel. 040.211465
www.malalan.com

budin
TISKARNA
34170 GORICA - Ul. Gregorčič, 23
Tel. 0481 522 907 - www.tipografibudin.it

Max
PIZZA GRILL
Tržič (Go)
Drž. cesta Tržič - Gradež
tel. 0481.722081

ERRE TRE
Maurizio Romanut
Sedež: 34070 Sovodnje ob Soči
Kosovelova 26
Tel. 336 526199 - Faks 0481 392245
E-mail: erretre23@libero.it
info@impresadilerretre.com

GRADBENO PODJETJE

Center Hotel
info@centerhotel.it
www.centerhotel.it
Ul. Igo Gruden 43
34012 Bazovica
tel. 040.9221334

Lo Scrigno
zlatarna, urarna, srebrnina
GORICA - Ul. Arcivescovado 3-7
tel. fax 0481.534633

Trgovina jestvin
KUKANJA PAVEL
vošči veselo Veliko noč
Nabrežina 106/B
Tel. - fax 040.200172

AURORA TRIESTE VIAGGI
POTOVALNI URAD AURORA
Zaupajte izkušnosti!
TRST - Ul. Milano, 20 - Tel. 040.631300 - Fax 040.365587
e-mail: aurora@auroraviaggi.com - www.auroraviaggi.com

IZDELKI IZ KOVANEGA ŽELEZA - VRATA - OGRAJE
RESTAVRIRANJE
RADISLAV LEOPOLI
GORICA - Ul. Brigata Pavia 46, tel. 0481.531941

Tecnotensili sas
di Norma Trejzak & C.
ŽELEZNINA, ORODJE, STROJI ZA POLJEDELSTVO
OPČINE
Proseška 7, tel. - fax 040 212397

Pekarna, slaščičarna in sladoledarna
LEGIŠA
vošči veselo Veliko noč
Sesljan 41
tel. 040 299147

OPREMA
Koršič
vošči vsem odjemalcem, prijateljem in znancem v zamejstvu in matični domovini vesele velikonočne praznike
TRST - Ul. S. Cilino 95, tel. 040 54390

VITAL
Servisi za podjetja in privatnike za tržaško in gorško pokrajino
PESEK 42
34012 Občina Dolina
Tel. 040 226868
Fax 040 226791
e-mail: vitalcoop@tin.it
www.vitalcoop.net

ŽELEZNINA TERČON SAS
Vse za hišo in vrt, stroji za domačo in poklicno uporabo, barve in barvila, vse za vodne in plinske inštalacije.
NABREŽINA, 124
tel. - fax 040 200122

BAR PRINCIPE
Vošči vesele velikonočne praznike
GORICA - Korzo Verdi 1

PRODAJA IN POPRAVILA KOLES
E. ČUK
GEFARIN R. & SAKSIDA A.
GORICA - Trg Cavour 9
Tel. 0481 535019

GOSTILNA KORŠIČ
Zaprto ob torkih in sredah
STEVERJAN - Sovenca 7, tel. (0481) 884248

GORICA Drevored
XX. Septembra, 134
Tel. 0481.82117
Fax 0481.548864

KOSIČ GORICA

Pekarna Slaščičarna
Viatori
GORICA - tel. 0481.520905

pizzeria - bar - gostilna
»VETO«
DEBENJAK NADA snc
• ob torkih zaprto
OPČINE - Proseška ulica 35 - Tel. 040.211629

ŽELEZNINA IN DROGERIJA
TERČON
vošči veselo Veliko noč!
SESLJAN, 27/A, tel. 010 299220

UNIPOL BANCA
Dr. STOJAN PAHOR
finančni posrednik
tel. 040.3220283, GSM 348.4440474, TRST - Trg Venezia 1
e-mail: unipolbanca@stojanpahor.com

TRGOVINA JESTVIN
Maraž Škarabot
GORICA - Placuta 13
Tel. 0481 531777

PHOTO LABORATORIO
PHOTO LABORATORIO
Lastnik: Carlo Sclanzero
34170 GORICA - Ul. Loechi 2
tel. 0481.535165

DANEV
praznjenje greznic in čistilnih naprav, čiščenje odtoknih kanalov z vodnim pritiskom, pregledi s tv kamero, zidarska dela
OBRTNA CONA ZGONIK, PROSEŠKA POSTAJA 29/C, 34010 TRST
tel. 040 2528113; fax 040 2528124
e-pošta: info@danev.it

Diplomska naloga o tedniku goriških duhovnikov Zgodba in poslanstvo Slovenskega Primorca

Sredi meseca marca je Neža Stres iz znane družine z Dobrovega v Goriških Brdih z najvišjo oceno diplomirala na oddelku za zgodovino Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani z diplomsko nalogo o Slovenskem Primorcu. To je bil katoliški tednik, ki je izhajal v letih 1945-48 v Gorici ter je zaznamoval in sooblikoval prva povojna leta na Goriškem. Raziskovalno delo, ki ga je mlada diplomiranka sestavila pod mentorstvom dr. Boža Repeta, rednega profesorja za slovensko sodobno zgodovino na Filozofski fakulteti v Ljubljani, je posebno zanimivo za nas, saj govori o naših koreninah: Slovenski Primorec je namreč bil predhodnik Katoliškega glasa in torej tudi našega Novega glasa.

Tednik je ustanovila skupina primorskih duhovnikov - piše Neža Stres v uvodu - z namenom, "da bi ljudstvo preorientirali iz fašistične na demokratično miselnost, da bi zagotovili pluralnost medijev in literature (...)" in da bi ljudje lahko presojali svetovne in domače dogodke s katoliškega stališča. Slovenski Primorec še ni bil deležen večje pozornosti s strani slovenskih zgodovinarjev, zato je mlada zgodovinarica prikazala njegovo vsebino in vpliv na Goriškem, s krajšimi življenjepisi pa tudi krog duhovnikov, ki so se združili ob njem. Tednik je obravnaval krajevne, pa tudi svetovne kulturnopolitične teme, zagovarjal

Neža Stres

je demokratično zahodnega tipa, stališča katoliške Cerkve in se boril za verske pravice. Posebno pozornost je namenjal vprašanju zahodne meje, šolstvu, socialnim problemom in reševanju krivic. V skladu s papeškimi enciklikami je obsojal komunizem, zato je bil deležen ostrih kritik in nasprotovanj slovenskega komunističnega tiska in nove slovenske oblasti. Ker je bilo glasilo izven politične kontrole ljudske oblasti in ga jugoslovanska stran ni finančno podpirala, je prinašal novice in mnenja, ki jih ostalo slovensko časopisje ni obravnavalo. Primorci so se lahko prek njega seznanili npr. z zamolčanimi povojnimi obračunavanji in poboji, z novicami o zatiranju opozicije v matični državi ipd. Že med vojnoma so med Primorci igrali pomembno vlogo duhovniki, saj so gojili slovenski jezik in kulturo v času, ko

so bili ostali izobraženci pregnani oz. utišani. Stali so na strani ljudstva in ob koncu vojne so se vključili v akcijo za priključitev Primorske k Jugoslaviji, "čeprav so se v njih začeli prebujati dvomi o novi jugoslovanski oblasti." Slovenski Primorec je verodostojna priča teh dogajanj in dilem dušnih pastirjev, katerih opozorila so se kmalu izkazala za upravičena. Prva številka je izšla 29.8.1945 in z njo se je začel proces aktivnega odklanjanja kulturno-političnega monopola tabora OF. Po razmejitvi in določitvi meje leta 1947 se je tednik začel boriti

za pravice slovenske manjšine v Italiji. Decembra 1948 je bil prostovoljno ukinjen in februarja 1949 je začel izhajati njegov naslednik Katoliški glas. Slovenski Primorec je bil zelo razširjen v Gorici, v nekaterih briških vaseh, v Breginjskem kotu, na Bovškem in na Tolminskem. V tedanjih razmerah je bil nekakšen unikum, ugotavlja Neža Stres, ki je tudi preko svojih naslednikov - Katoliškega glasa in Novega glasa - predstavljal "svobodno tribuno informacij in razmišljanj, ki je vplivala na razvoj slovenske stvarnosti v Italiji na izoblikovanje organizirane narodne skupnosti." Glavni cilji ustanoviteljev Slovenskega Primorca - demokracija, slovenstvo, pluralnost in katoliški etos - so po šestih desetletjih v urednikih in sotrudnikih Novega glasa še vedno živi.

DD

Zgodba Polje

Polje si najlepše predstavljam, ko je zlatorumeno in je zunaj že pozna pomlad. Najraje imam velika polja sredi velikih ravnin in žito, ki zori ob toplih besedah vetra in sonca. Polja se tedaj smejijo soncu in govorijo mimooidočim. Šepetajo jim o pomladi, ki prinaša radost v otrpla srca, in o kruhu, ki bo zadišal v peči, ko se bo bližala jesen. Tedaj zvonovi praznično pritrkavajo, otroci so razposajeni in ob večerih je slišati smeh in petje. Polja so kot morje,

zemlji najbolj hudo: ko zaman išče osvežitve in hlata za vodo. Klasje je tedaj že težko in ostre razpoke se kot rane odpirajo v utrujeni, žareči zemlji. Prst, ki je bila spomladi voljna in nežna, kot mlado zaljubljen dekle, je sedaj zgubana in trda, brez leska in brez radoživosti. Nekoliko ji odleže šele, ko pridejo žanjice in traktorji in vozovi ter prevzeti od pesmi in vina veselo natovarjajo klasje, ki jim bo postalo kruh. In občutek imajo, kot da bi bilo to prvič: prvič, ko začutijo brstenje, prvič ko v soncu in vetru spremljajo zorenje, prvič, ko se veselijo pridelka in se jim zdi čudežno lep in čudežno rumen. Tedaj je na polju najlepše, ko močno zadiši po zemlji, po soncu in po znoju. Ampak ni vedno tako. Lepo je, če

zemljo in zarisali brazde tam, kjer raseta osat in robida. Saj se da kupiti kruh, saj se da kupiti cvetje, saj se da kupiti veselje in pomlad, saj se da kupiti petje ptic in svobodo, saj se da kupiti lepo besedo in celo otroke.

Včasih ostaneta med zaraščenimi polji krpica ali dve obdelane zemlje. Tam še vedno zadiši po sveži krsti, še vedno pokajo grude, ko vzklije seme in utrujene, zgubane roke še vedno božajo klasje. Srce se veseli tistih dni, ko veter in sonce podajata polju roko in ga vabita v naročje pomladi, ko pa postane nebo žareče rumeno in je zemlja utrujena in razbrazdana, se oči zamažajo v nebo. Pa je vendar prijetno in lepo, ko je pridelek varno spravljen v kašči, ko se moka zamesi v kruh

na katerem plujejo sanje, na obzorju je vas, z zvonom in belimi hišami, k njej plujejo oblaki, da bi se zadržali v spokojnosti večera.

Ravninska polja so prostrana, v njih objemu se počutiš svobodnega in ni ti težko, da se s prstom dotakneš neba ali da ti veter kuštra lase, ko božaš nežno, rumeno klasje. Najlepše je, če so na polju ljudje, če so med klasjem pisane rute in zagorela ramena. Ko samevajo, so namreč polja otožna, kot so otožna jeseni, ko se z darovi poslavljajo od svojih najdražjih. Pa vendar polja skoraj nikoli niso sama: veter je z njimi in sonce, ki se ga s pesmijo veselijo ptice. In o veličini življenja govori pisano cvetje, ki se polju klanja in ga odeva v pisani plašč prekipevalčega veselja. Najlepše pa je po Veliki noči, ko se nad žitom podijo lastovke in jih ob cestah in poteh pozdravlja živorceči mak: dobrodošle doma, dobrodošle v tej čudoviti pomladi in hvala, da ste prišli. Pa vendar polju ni vedno lahko. Prelestna pomlad preide kmalu v vroče, suho poletje in tedaj je

in ko nož odreže tiste debele rezine, za katere si poleti mislil, da jih ne bo. Leto za leto se ponavljata obred in daritev, leto za leto se polje in človek skupaj veselita pomladi in rojstva, leto za leto se zgodijo isti trenutki sreče, leto za letom je praznik, ko polje zaživi in tedaj ko obroditi. To je obred, ki se ponavlja povsod, kjer je zemlja in je človek na njej, iz njega je nastalo življenje, hrepenenje se ponavlja v njem in sreča, ki jo prinaša rojstvo. Čudovito je namreč polje, ko je komaj preorano, nežno in lepo, ko spomladi zacveti, toda največji praznik je dan, ko trudne roke postavijo na mizo kruh. Tedaj je v hiši sreča in srce je mirno. Tedaj bi človek vzel polje v naročje, ga zazibal, mu pripovedoval pravljice in zaspal z njim. Včasih pa se zgodi, da roke božajo mehke grude, srce pa je žalostno in polno skrbi. V daljavi je slišati pesem, nekdo jo poje ravno sredi samotne vasi. Besede so otožne in nežne, saj govorijo o polju, o polju, ki ga morda nekoč nihče več ne bo ljubil...

Suzi Perot

39. mednarodno srečanje književnikov PEN na Bledu Globoko dihanje naše poezije

nulega tedna v okviru mednarodnega združenja PEN. Pesnik in dolgoletni član PEN-a Marko Kravos je pripravil lep pesniški večer, napisal strnjeno uvod v priložnostno publikacijo, kitarist Marko Feri je na večer v sprejemni dvorani hotela Lovce doživeto interpretiral sodobno glasbo, Miroslav Košuta, Aleksij Pregarc, Alenka Rebula Tuta, Miha Obit in Jurij Paljk pa so prebrali vsak po tri pesmi v slovenskem jeziku. Prisotni tuji književniki so prevode v francoščino in angleščino brali iz publikacije, predsednik slovenskega PEN-a pisatelj Tone Peršak pa je prisotne pozdravil, jim kot gostitelj zaželel plodno delo, nakar je blejski župan Janez Fajfar priredil spoznavno družabnost.

Globoko dihanje je bil naslov večera slovenske poezije iz Italije na letošnjem, že 39. srečanju pesnikov in pisateljev z vsega sveta na Bledu, ki je potekal konec mi-

S prispevkom »petih tisočink« davka Irpef lahko pomagaš slovenski ustanovi...

Letošnjih »pet tisočink« davka na dohodke fizičnih oseb (IRPEF) lahko namenite **Skladu Dorče Sardoč**, ki podeljuje štipendije zaslužnim manj premožnim slovenskim študentom. Od ustanovitve prejema štipendije Sklada Dorče Sardoč tudi učenci dvojezične šole v Špetru.

Kaj je prispevek »pet tisočink«?

»Pet tisočink« je prispevek, ki ga predvideva Zakon št. 266 z dne 23. decembra 2005, s katerim lahko vsi davkoplačevalci namenijo manjši delež davka na dohodke priznanim dobrodelnim organizacijam in neprofitnim ustanovam.

V ta seznam spada tudi **Sklad Dorče Sardoč**.

Svoj prispevek lahko namenite tako, da v polje obrazca, ki je namenjeno dobrodelnim organizacijam in neprofitnim ustanovam v modelih CUD/730/Modello Unico, vpišete davčno številko **Sklada Dorče Sardoč** in se podpisate.

Prispevek »petih tisočink« ne predvideva doplačila in zato tudi nobenih dodatnih davkov.

Davčna številka **Sklada Dorče Sardoč** je:

91013840318

DRUŠTVO VALENTIN VODNIK Okrogla miza

Dolina Glinščice: samo za izletnike ali tudi za domačine?

Pustolovščine Odiseja so bile v primerjavi z današnjimi birokratskimi postopki zgolj prijetno križarjenje po Sredozemlju. "Bolj kot teritorij so danes večje zaščite deležni kolkovani papirji in raznorazni birokratski postopki", je dejal Vojko Kocjančič ob sklepu okrogle mize z naslovom Rezervat Doline Glinščice: samo za izletnike ali tudi za domačine?, ki je potekala dne 28. oktobra v organizaciji dolinskega društva Valentin Vodnik ob udeležbi dolinske županje Fulvie Premolin in občinske odbornice za javna dela Laure Stravisi ter ob prisotnosti številnih domačinov in gostov iz bližnjih slovenskih vasi.

Grenka ugotovitev dolgoletnega direktorja SDGZ je sintetično in nazorno prikazala težave, ki jih v Italiji povzročajo zapleteni formalni postopki, katerih so v prvi vrsti tarča občani in tudi sami javni upravitelji. Birokratski labirint pa postane še večji, ko je odnos med upravnimi enotami različnih nivojev (npr. med deželo in krajevno upravo) podvržen zasledovanju

drugačnih strateških interesov. Večer, ki je potekal v dvorani domačega društva Vodnik, je stekel na pobudo društva v sodelovanju z občino Dolina, da bi občane seznanili o nedavnih

Foto IG

premikih, ki bodo privedli do prihodnje ureditve rezervata Doline Glinščice. Vprašanje o tako dragocenem naravnem biseru je nastalo že davnega leta 1981, ko je tedanja občinska uprava priredila pomemben mednarodni simpozij. Leta 2005 je končno dežela FJK pripravila

pravilnik za upravljanje rezervata. To je sicer storila, ne da bi dolinsko občino vprašala za mnenje in sodelovanje, kar je v Bregu sprožilo pravo ogorčenje. Občina se je tej potezi uprla in

dokončni pravilnik napisan, potem ko bo načrt za ohranitev in razvoj rezervata že sestavljen. Tako sosednje postopkov je bistvenega pomena, saj omogoča občanom, da lahko sodelujejo pri načrtovanju prihodnosti svojega okolja, kar v bistvu pomeni udeležanje določil Agende 21.

Županja pa je v svojem posegu udarila po naglici, s katero je dežela določila zaščitena območja v tržaški pokrajini, da bi se izognila slanim globam Evropske unije. Zaščitene cone so povrhu določili strokovnjaki, ki nimajo nikakršne zveze s teritorijem, krajevne uprave pa so bile večkrat o tovrstnih potezah le posredno seznanjene: včasih tako, da je novico objavil kakšen krajevni časopis. Županja je zato dodala, da bi lahko nadobčinska ustanova, kakršna je nekoč bila Kraška gorska skupnost, lahko bolj suvereno sledila vsem podobnim zadevam, saj majhne krajevne uprave razpolagajo s skupnim številom uslužbencev, dela pa je že itak na pretek.

Igor Gregori

primerno uredili.

O birokratskih težavah, ki so nastale z deželno upravo, je spregovorila odbornica Stravisi. Natančno je obnovila zapleten postopek, po katerem je občina dosegla, da bo dokončni pravilnik napisan, potem ko bo načrt za ohranitev in razvoj rezervata že sestavljen. Tako sosednje postopkov je bistvenega pomena, saj omogoča občanom, da lahko sodelujejo pri načrtovanju prihodnosti svojega okolja, kar v bistvu pomeni udeležanje določil Agende 21.

Županja pa je v svojem posegu udarila po naglici, s katero je dežela določila zaščitena območja v tržaški pokrajini, da bi se izognila slanim globam Evropske unije. Zaščitene cone so povrhu določili strokovnjaki, ki nimajo nikakršne zveze s teritorijem, krajevne uprave pa so bile večkrat o tovrstnih potezah le posredno seznanjene: včasih tako, da je novico objavil kakšen krajevni časopis. Županja je zato dodala, da bi lahko nadobčinska ustanova, kakršna je nekoč bila Kraška gorska skupnost, lahko bolj suvereno sledila vsem podobnim zadevam, saj majhne krajevne uprave razpolagajo s skupnim številom uslužbencev, dela pa je že itak na pretek.

RADIJSKI ODER Gledališki vrtljak Pika Nogavička in nagrajevanje

V nedeljo, 1. aprila, je Marijin dom pri Sv. Ivanu zapuščalo veliko otrok, ki so v svojih ročicah trdno držali pisane balončke, ki so jih prejeli ob zaključku letošnjega Gledališkega vrtljaka. Uradno se je sezona družinskega abonmaja sicer sklenila z Rdečo kapico v postavitvi Mini Teatra v Ljubljani (11. marca), organizatorji uspele gledališke pobude pa so se že tretje leto zapored odločili za doatek, ki so ga tokrat zaupali malim gledališkim navdušenecem

KD Slovenec iz Boljunca. 21 breških petošolcev in srednješolcev se je predstavilo v čisto posebni, pevsko-plesni priredbi Pike Nogavičke po zamisli in v režiji Bože Hrvatič. Rockovsko glasbeno kuliso sta podpisala Edvin Križmančič in Aljoša Starc, koreografski del je vodila Klara Vodopivec, za sceno in kostume pa sta poskrbeli Dajana in Ester Kočevar. Vesela in razposajena družina je s svojim živahnim nastopom in s svojo spontanostjo priklenila na stole

čisto vse gledalce, ki so napolnili svetoivansko dvorano. Po navdušenem aplavzu, ki je nagradil trud nastopajočih in njihovih mentorjev, so prišli na svoj račun tisti mali gledalci, ki so redno sodelovali na likovnem natečaju Moj najljubši gledališki junak. S svojimi prispevki, na katerih so upodabljali prizore iz letošnjih iger, so skoraj prekrili stene Marijinega doma. Komisija, ki ji je predsedovala profesorica likovne vzgoje Magda Samec, je imela tudi tokrat nekoliko nalogo, da izbere najlepše risbice med številnimi Sneguljčicami, Zmajji baj-baji, Čarobnimi čembali, Snežicami, Modrimi piščeti, Volki in kozlički ter Rdečimi kapicami, ki so v različnih tehnikah in s poudarjanjem osebnih zornih kotov kazale na ustvarjalnost in bogato domišljijo sodelujočih otrok. Posebno nagrado, kot najzvestejši ilustratorji, so si prislužili Erik in Igor Terčon, Alja in Živa Furlan ter Sanja Sancin. Zaradi svoje izvirnosti v likovni interpretaciji pravljičnih

zgodb so bili nagradjeni še: Katja in Mateja Coren, Maja Grilanc, Joelle Grudina, Elia Marchesich, Irena Valerija Merku', Emilio Micali, Boštjan in Neža Petaros, Leo Racman, Sanja Sancin in Neža Zobec. Ker so s svojimi risbami prispevali k uspehu letošnje izvedbe nagradnega natečaja, so čisto vsi mali slikarji prejeli manjše darilce, s katerim bodo lahko še naprej gojili svojo izrazno žilico. To so: Svetlana Breclj, Patrik in Janiki Cingerli, Peter Coffoli, Francesca in Sergio Coreno, Veronika in Tjaša De Luisa, Maja Devetak, Eva Fonda, Jana Germani, Jan Grilanc, Manuel Malalan, Primož Merku', Anita Micali, Mojca, Urška in Vida Petaros, Ines Racman, Emil in Jan Jakob Sancin, Danjel Švab, Mira Tavčar, Nataša Vidonis, Ksenija Vremec, Maja Zobec.

Deveta sezona Gledališkega vrtljaka je tako mimo. Pri Radijskem odru pa se že pripravljajo na jubilejno 10. obletnico družinskega abonmaja, ki bo prav gotovo prinesla s seboj veliko zanimivega in marsikatero presenečenje za male in velike gledalce otroških predstav, ki se iz leta v leto radi vračajo na mesečna srečanja v dvorani Marijinega doma pri Svetem Ivanu. **AL**

Foto Kroma

Kratke

Esteri v spomin

Draga sestra, hočem, da tvoj spomin ostane med nami in med vsemi tistimi, ki so te poznali. Veliko ljudi mi govori o tebi, mi pravi, kako si bila lepa in dobra, kako si pomagala tistim, ki so prihajali k tebi. Tvoj obraz in tvoj nasmeh me spremljata povsod, mi dajeta upanje, da se bova spet videli. Ko sem včasih zelo žalostna, tečem na tvoj grob, ti podarim cvetja, pogledam tvojo sliko. Najraje sem sama in se te spominjam, kakršni sva bili v najinih mladostnih letih. Zelo težko grem v Tomaj, tam je vse mrzlo in puščavo. Tam so vsi ostali, ki žalujejo po tebi. Tvoja smrt je pustila puščavo, v tej puščavi se je težko znajti in hoditi naprej. Tebi sem zaupala vse svoje težave, ljubila sem te bolj kot samo sebe. Kljub tvojemu odhodu smo mi še vsi skupaj. Danes in jutri bo vedno tako, dokler se ne bomo ponovno srečali s tabo. Jaz upam, da si skupaj z našim očetom, da sta blizu nas in da nas vidita.

Davčni odtegljaj za pomoč otrokom v težavah

Sklad Mitja Čuk se že skoraj 3 desetletja trudi, da bi pomagal otrokom in mladini v težavah, tudi s pomočjo Vzgojnozaposlitvenega središča Mitja Čuk Onlus. Tudi davkoplavevalci imajo priložnost, da pomagajo otrokom v

stiski. Lahko darujejo 5 tisočink ("5 per mille") svojega dohodka iz leta 2006 (IRPEF) neprofitni ustanovi. Taka izbira nikakor ne poviša vsote, ki smo jo dolžni od obračuna davkov. Teh 5 tisočink dohodka lahko dodelimo za podporo društev, ki so uvrščena v poseben seznam pri uradu Agenzia delle entrate.

VZGOJNO ZAPOSPLITVENO SREDIŠČE - CEO "MITJA ČUK" ONLUS je vpisano v ta seznam. Zbiranje prispevkov je namenjeno skladu za financiranje načrtov za socialno in zdravstveno oskrbo oseb, ki jih bremeni časna ali trajna ovira v razvoju. Če se odločite za VZS - CEO MITJA ČUK ONLUS, morate napisati številko: C.F. 90036060326.

Pomagali boste tako financirati projekte Sklada in vzgojnozaposlitvenega središča Mitja Čuk, ki so namenjeni zaščiti in integraciji mladostnikov in mladih odraslih, katerih življenje ovira kakršnakoli trajna aličasna težava. / je

SLOVENSKO PASTORALNO SREDIŠČE V TRSTU

ob obletnici
Kristusovega vstajenja

**ŽELI VSEM SVOJIM ROJAKOM
VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE**

ZVEZA CERKVENIH PEVSKIH ZBOROV - TRST

vošči

vsem organistom, zborovodjem, pevkam
in pevcem ter njihovim sorodnikom
blagoslovljene in miru polne velikonočne
praznike

SKLAD MITJA ČUK
IN VZGOJNO
ZAPOSPLITVENO
SREDIŠČE

MITJA ČUK ONLUS

voščita vsem prijateljem
vesele velikonočne
praznike

Dragim Slovenkam
in Slovencem
globoko doživete
in z veliko božjega
blagoslova
velikonočne praznike
želi

IGOR ŠVAB
TRŽAŠKI OBČINSKI SVETNIK

9. 4. 1992 - 9. 4. 2007

Ob 15. obletnici smrti
naše predrage mame
MARICE LUPINC
rojene **TERČON**
se je z ljubeznijo
spominjajo vsi njeni

Praprot, 9. aprila 2007

Vsem svojim članom,
prijateljem in bralcem
voščijo vesele
velikonočne praznike

...

**SLOVENSKA
PROSVETA**
**DRUŠTVO
SLOVENSKIH
IZOBRAŽENCEV**
MLADIKA

Nadaljuje se politični osip v LDS

Odločneje pri sporazumevanju s Hrvaško

V Sloveniji je bilo v preteklih dneh, ki dajejo časovni okvir našemu razmišljanju, veliko dogodkov, ki imajo po večini tudi politični pomen in razsežnosti. Nadaljuje se razpadanje LDS, stranke, ki se po parlamentarnih volitvah leta 2004 ni mogla, znala ali hotela prilagoditi novi vlogi v opoziciji. V državnem zboru ima zdaj samo še 11 poslancev, osip stranke pa se bo, kot kaže, še nadaljeval. V nekaterih okoljih, denimo v Kranju, so privrženci LDS poslance, ki so pristopili v druge stranke, po večini k Pahorjevemu socialnim demokratom, začeli obtoževati, da so prevarali svoje volilce. "Izvoljeni so bili na eni listi in zagovarjali njen program, potem pa so odšli drugam", opozarjajo. Obsojajo zlasti Antona Ropa, nekdanjo prvo osebnost največje vladne stranke, ki se je za hrbtom LDS tajno dogovarjal z Borutom Pahorjem o prehodu k socialnim demokratom. Ali pa primer dr. Mateja Lahovnika, ki se je zanj LDS vključno s predsednikom Jelkom Kacinom zelo trudila, da je bil izvoljen za poslanca v Kranju. Njegovi tedanji volilci so ogorčeni, ker je zapustil stranko in sooblikoval politično združenje Zares, ki naj bi bilo temelj za ustanovitev nove politične stranke v Sloveniji. Zlasti manjše stranke obsojajo prehajanje poslancev iz ene stranke v drugo, kar naj bi bilo moralno, etično in politično sporno ali kar neprimerno, toda dodajajo, da bodo take primere ocenili volilci na naslednjih državnozborskih volitvah, jeseňi leta 2008. Po spremembah (prehodu poslancev) prihaja do novosti v sestavi in vodstvih posameznih

parlamentarnih teles. Državni zbor pa redno zaseda in deluje. Ustanovili bodo kar dve parlamentarni preiskovalni komisiji, eno na zahtevo opozicije in drugo na predlog vladne koalicije, ki naj bi končno raziskali primere morebitnih nepravilnosti in špekulacij pri trgovanju z orožjem, ki da so se v Sloveniji domnevno dogajali ves čas po osamosvojitvi države. Parlament pa je sprejel zalo pomemben zakon o romski etnični skupnosti v Sloveniji. Slovenija je prva država v EU, ki ima ta zakon, s katerim bo postopno moč rešiti številne probleme Romov, ki naj bi jih bilo v Sloveniji nemara okoli 7 ali 8 tisoč. Očitno je, da je sprejem zakona spodbudil in pospešil znani primer romske družine Strojani, ki je dolgo časa neugodno odmeval v Sloveniji in tudi v tujini. Zapleteno in kritično je stanje odnosov s Hrvaško. Med državama ni prijateljstva in tvornih odnosov, temveč med t.i. navadnimi ljudmi nastaja ozračje sumničenj, predsodkov ali celo sovražstva. Slovenski zunanji minister dr. Dimitrij Rupel in hrvaški premier Ivo Sanader seveda zatrujeta drugače. V Sloveniji pa se uveljavlja odločnejša politika v odnosu do sosednje Hrvaške, ki je prinesla prve uspehe. Hrvaška je končno odprla svoj trg nepremičnin tudi za Slovence, čeprav z veliko zamudo v primeru s Slovenijo,

saj Hrvatje pri nas že dolgo časa lahko kupujejo hiše, stanovanja, zemljišča in druge nepremičnine. Seveda pa je potrebna previdnost, saj bo treba šele videti, kako bo Hrvaška sporazum s Slovenijo o nakupu nepremičnin uresničevala. Enega večjih uspehov Slovenije v odnosih s Hrvaško pomeni sklep zunanjepolitičnega odbora evropskega parlamenta, ki je zavrnil predlog poročevalca Hannesa Swobode, da bi v poročilo o napredku Hrvaške na poti v EU zapisali določilo, da bi državi, če se jima ne bi uspelo dogovoriti glede spornih vprašanj o meji, sprejeli arbitražo. Zoper takšno določilo so skupaj odločno nastopili poslanci iz Slovenije v Evropskem parlamentu. Slovenija na podlagi slabih izkušenj ne verjame v verodostojnost Hrvaške oz. njene vlade, saj sosednja država nikoli

nekaj letih izvedla vsaj 20 enostranskih dejanj zoper Slovenijo, s katerimi je "popravila" stanje na terenu. O odnosih s Hrvaško bo kmalu razpravljala Državni zbor, ki bo sprejel tudi stališča glede meje med državama. Predsednik Slovenske narodne zveze pri SLS, Marjan Podobnik, pa je napovedal možnost referenduma zoper sprejem Hrvaške v EU. Podpise zanj menda že zbirajo. Po neki anketi bi se na referendumu več kot 80% volilcev izreklo proti sprejemu Hrvaške v evropsko povezavo.

Podpora Janezu Janši na mesto premiera po naslednjih parlamentarnih volitvah leta 2008

V Sloveniji še nadalje prirejajo ankete in javnomnenjske raziskave o mestu strank oz. posameznih politikov in družbi ali državi. Pri tem ugotavljajo tudi zlorabe, ki jih izvajajo v korist določenega dela politike. Po neki anketi naj bi npr. SDS Janeza Janše v zadnjem času nazadovala kar za 10%, česar ni potrdila nobena druga javnomnenjska raziskava. Zanimiv preobrat pri merjenju deleža in vpliva voditeljev dveh največjih političnih strank, Janeza Janše in Boruta Pahorja, se je zgodil v TV oddaji Trenja, komercialne televizije Pop TV. Na vprašanje, koga bi želeli imeti za predsednika vlade po naslednjih parlamentarnih volitvah, se je 63% sodelujočih izreklo za Janeza Janšo, 31% pa za Boruta Pahorja.

Marijan Drobež

Anton Rop

doslej ni spoštovala sprejetih sporazumov in drugačnih dogovorov. Zmeraj je sprejemala enostranske ukrepe in Slovenijo na različne načine izsiljevala. Zunanje ministrstvo je sporočilo, da je Hrvaška samo v zadnjih

Vodnik dogodkov iz novejšje zgodovine na Primorskem oz. Goriškem Čas od konca prve svetovne vojne pa do osamosvojitve Slovenije

Območno združenje borcev in udeležencev narodnoosvobodilnega boja v Novi Gorici je izdalo vodnik s prikazom najpomembnejših dogodkov, ki so se zgodili v Primorskem oz. v njenem okviru na Goriškem v obdobju od konca prve svetovne vojne pa do ustanovitve samostojne slovenske države. Gradivo je zbral in uredil Rino Velikonja, nekdanji gospodarstvenik, rojen na Predmeji in zdaj član vodstev združenja borcev v Novi Gorici in Sloveniji. Delo je celovito ter vsebuje, kot je napisano, datume in dogodke, ki so se zgodili v naši novejši zgodovini, tako da ima značaj in pomen pravega vodnika, uporabnega za vsakogar. Preteklost je opisana v poglavjih oz. sklopih, ki imajo naslove: Dogodki, ki jih Primorci ne smemo pozabiti; Težkih 25 let pod fašizmom; Pomembni dogodki na ožjem Goriškem med narodnoosvobodilnim bojem; Drugi pomembni dogodki, ki se jih spominjamo na vsakoletnih proslavah; Nekaj najpomembnejših dogodkov doma in na tujem v drugi svetovni vojni; Pot v lastno državo.

Zamisli o izdaji vodnika so podprle tudi druge odporiške organizacije, TIGR, Območno združenje veteranov vojne za Slovenijo v Novi Gorici, Društvo Sever za severno Primorsko in Društvo vojnih invalidov za se-

drugače kot druge slovenske pokrajine. Pričelo se je že s podpisom Londonskega sporazuma med silami Antante in Italijo, 26. aprila leta 1915. Tajna organizacija TIGR (Trst, Istra, Gorica, Reka) je v času fašizma na Primorskem oživljala in krepila narodno zavest in organizirala razne oblike odpora proti fašizmu. Opis zgodovinskih dogodkov 20. stoletja na Goriškem in drugod na Primorskem ni namenjen le izobraževanju, ampak je nastal predvsem v želji, da bo pomagal pri iskanju dodatnih virov in literature. Vodnik obsega 103 strani velikosti brošure, kot prva izmed zgodovinskih dogodkov pa sta navedena podpis Rapalske pogodbe, s katero je Primorska postala del italijanske države, ter ustrelitev primorskih rodoljubov Zvonimirja Miloša, Ferdinanda Bidovca, Frana Valenčiča in Frana Marušiča na gmajni pri Bazovici, ki so bili obsojeni na prvem tržaškem procesu. Med nemara manj znanimi dogodki je nave-

den 21. september 1922. Tedaj so vojaški naborniki iz Gradišča in Renč sneli italijansko zastavo pred šolo v Renčah in jo zažgali. Fašisti so se maščevali s požigom hiše Alberte Vižintin v Renčah. Leta 1924 je spontano pričela nastajati ilegalna narodnoosvobodilna organizacija Primorcev za osvoboditev Primorske izpod fašizma. Nadela si je ime TIGR. Dne 31. avgusta leta 1927 se je na pobudo in v organizaciji Alberta Rejca in Zorka Jelinciča na Nanosu zbralo več članov organizacije TIGR. Sprejeli so enotna programska izhodišča in več sklepov, ki so vplivali na nadaljnjo krepitev delovanja organizacije. Napisano je, "da je 16. februarja v Gorici umrl skladatelj, pevovodja in zaveden Slovenec Alojz Bratuž, ki so ga fašisti 25. decembra 1936 zastrupili s strojnim oljem." Ob navedbi tega dogodka je objavljena tudi fotografija Lojzeta Bratuža in žene Ljubke Šorli na njun poročni dan. Naveden je tudi 13. maj 1941, "ko se na Mali gori nad Ribnico v lovsko kočjo zatečejo tigrovci Danilo Zelen, Ferdo Kravanja in Anton Majnik. Zjutraj tega dne jih obkolijo in napadejo italijanski vojaki. V spopadu je Danilo Zelen padel, Majnika so zajeli, vendar mu je uspelo zbežati. Kravanja so ranjenega ujeli in ga odpeljali v ljubljansko bolnišnico. Pozneje je od tam s pomočjo Osvobodilne fronte zbežal." Vodnik najpomembnejših datumov in dogodkov iz novejšje zgodovine na Primorskem oz. na Goriškem, z naslovom Da ne pozabimo, je tudi bogato ilustriran.

M

Zbral in uredil: Rino Velikonja

verno Primorsko. Avtor je zapisal, "da vodnik zajema dogodke dvajsetega stoletja na Goriškem, ki je doživljalo zgodovino tistega časa

Marušiča na gmajni pri Bazovici, ki so bili obsojeni na prvem tržaškem procesu. Med nemara manj znanimi dogodki je nave-

Kratke

Zakon o verski svobodi v Sloveniji je začel veljati 3. marca

Zakon o verski svobodi v Sloveniji, ki ga je po dolgih razpravah in zapletih sprejel parlament, velja od 3. marca dalje, toda postopek do trajne uveljavitve še ni končan. Sile, stranke, nekateri poslanci in politiki namreč vztrajajo pri stališčih, da zakon omogoča prednostni položaj in vlogo rimskokatoliški Cerkev v odnosu do drugih verskih skupnosti v Sloveniji ter da je v nasprotju z ustavnimi določili o ločenosti države in Cerkev.

Zlatko Jenko

V državnem svetu, to je drugem domu slovenskega parlamenta, je prevladalo odklonilno mnenje svetnika Zlatka Jenka, zato so sprejeli pobudo, da mora zakon o verski svobodi v ustavno presojo. Vendar zakon še velja, dokler morda ustavno sodišče ne bi razsodilo drugače. Spominjamo, da so državni svetniki enkrat že izglasovali veto na novi verski zakon, med glavnimi pobud-

niki pa je bil prav tako Zlatko Jenko. Veto pa ni imel učinka, saj so zakon koalicijski poslanci v državnem zboru še enkrat soglasno sprejeli oz. podprli. Zdaj pa zlasti poslanci iz Slovenske nacionalne stranke grozijo, da ne bodo pustili, da bi novi zakon o verski svobodi zaživel tudi v praksi.

Občina Brda se bo pobratila z občino Pliberk na Koroškem

Občini Brda in Pliberk na Koroškem, kjer prebivajo tudi prebivalci slovenske narodnosti, že več let razvijata stike na mnogih področjih in poglobljata sodelovanje. Najpomembnejši srečanja med občinama in njunimi prebivalci sta ob prazniku češenj v Brdih, ko pride na obisk vsaj en avtobus Pliberčanov, ter v mesecu septembru ob tradicionalnem sejmu v Pliberku. Na tem sejmu zmeraj sodeluje tudi Vinoteka iz Brd. Občina Pliberk je željo po pobratenju izrekla že lansko leto, kar je s posebnim sklepom potrdil tudi tamkajšnji občinski svet. Tak sklep bo zdaj sprejel tudi občinski svet občine Brda. Pobratenje dveh prijateljskih občin bodo uradno izvedli med praznikom češenj v Brdih, v mesecu juniju.

Polemično o medvedih v Sloveniji

V slovenskih časnikih objavljajo polemične prispevke o medvedih, povod zanje pa je bil primer iz Ponikev pri Cerknici, kjer je medvedka hudo poškodovala domačina v gozdu pred blagom, ker je nagnosko občutila, da ogroža njena mladiča. Človek bo zaradi poškodb najbrž postal invalid, šest tednov stara mladiča pa sta po treh dneh v blagu poginila od lakote, ker so lovci medvedko pregnali s streljanjo in v zrak, tako da svojih mladičev ni mogla prehraniti.

Po omenjenem incidentu, 11. marca, del javnosti, vključno z mnogimi lovci, opozarja na pomanjkanje meril in odgovornosti do medvedov, kar ogroža stalez te divjadi. Po zakonu je skrb za medvede poverjena zgolj zavodu za gozdo Slovenije, ki pa naj bi na tem področju deloval slabo oz. neodgovorno. V zadnjih petih letih je v Sloveniji človek posredno ali neposredno pokončal 488 medvedov, v obdobju med leti 1874-1938 pa so jih pokončali veliko manj, vsega 143 medvedov. Mednarodno priznani strokovnjaki že več let opozarjajo na previsok odstrel medvedov. Leta 2002 je bilo odstreljenih ali poginulih zaradi nesreč 116 medvedov, kar naj bi bilo preveč in na škodo staleža. Nihče v Sloveniji ne pozna resničnega števila medvedov, kar bi bilo podlaga za odstrel. Evropska komisija je že aprila 2003 opozorila Slovenijo, naj vzpostavi sistem ocenjevanja številnosti medvedov na znanstveni podlagi, a to še ni storjeno. Zaradi tega so mogoče špekulacije s staleži zveri, kot so medved, pri tem pa skupine v kmetijstvu sodelujejo s svojimi političnimi zavezniki.

Znani slovenski biolog dr. Boris Kryštutek je opozoril, da medvedovi v Sloveniji še nikoli formalno niso bili tako zaščiteni, kot so sedaj, prav tako pa jih niso nikoli tako množično ubijali. Navedel je, da so lovci z izpitom in dolgim lovskim stažem samo v zadnjih dveh letih po nesreči na lovu ustrelili štiri lovce. Toliko smrtnih primerov niso prizadejali vsi medvedovi v preteklih sto letih in pri vseh prebivalcih Slovenije. V zadnjih nekaj letih so več smrti in invalidnosti v Sloveniji povzročile bolezni, ki jih na ljudi prinašajo klopi, kot pa vsi medvedovi v zadnjih sto letih.

Gianni Barral / Ezio Martin /: Borovnica '45

Dragocena knjiga o naši burni zgodovini za zdaj le v italijanščini

Ko je pred skoraj dvajsetimi leti v tržaški reviji *Zaliv*, ki jo je ustanovil in urejal Boris Pahor, v treh nadaljevanjih izšel dnevniški zapis Giannija Barrala pod pomenljivim naslovom *Veličina in beda nekega obdobja*, je le malokdo vedel, da gre za avtorja, ki ga je vojna usoda kot italijanskega častnika (podporočnika) privedla v gorati del takratne goriške pokrajine, na cerkljansko Bukovo, od koder je kmalu odšel na Knežo, v spodaj ležečo dolino Bače, ki ji v povojnem času pravijo Baška grapa; torej za človeka, ki so ga ljudje na Cerkljanskem in zlasti na Tolminskem v hudih časih sprejeli za svojega, saj jim je že ob prvem stiku izkazal zaupanje in spoštovanje. Nemudoma se je naučil slovenščine, kot človek provansalskega rodu iz Piemonta je vzljubil naše gorjanske ljudi. Tudi poročil se je z domačinko s Kneže, čeprav je do poroke leta 1951 v Turinu moralo preteči sedem let raznih ovir in peripetij. V povojnih letih se je spoprijateljil s pisateljem Francetom Bevkom in mu prevedel številna dela, kot je prevajal tudi druge pisatelje in pisce, med njimi Prežihovega Voranca in Borisa Pahorja; za prevod Pahorjeve Nekropole je prejel Kosovelovo nagrado, ki jo podeljujejo v Trzinu na Goriškem. Goriškimi Slovencem, ki jih rad obiskuje, je postal bolj znan prav s prevodom Prežihovega Doberdoba, ki je izšel pri Goriški Mohorjevi družbi.

Čeprav je pisateljeva anagrafska istovetnost tudi v pred kratkim izšli knjigi **BOROVNICA '45, al confine orientale d'Italia** in s podnaslovom *Memorie di un ufficiale italiano* še vedno zakrita - avtor je to storil iz poudarjene nepristranskosti, saj bolj kot memoarist želi biti pričevalec - ko govorimo o Gianniju Barralu, mislimo na Ezia Martina, ki je v svoji osebi doživljal vojna dogajanja v Baški grapi, konec vojne, jugoslovanske ujetništvo in predvsem tri mesece življenja v borovniškem zloglasnem taborišču za vojne ujetnike. (Naj tu pojasnimo, da je bilo Gianni ime njegovemu očetu, Barral pa se je po dekliško pisala njegova mati.) Če je bilo Barralovo prvo vojaštvo po slučajni rešitvi iz Ru-

sije, ko je prišel na študijski dopust v rojstni Turin in so ga potem z bataljonom alpincev poslali, kot rečeno, najprej na Bukovo in potem na Knežo, več ali manj običajna usoda tedanjih vojaško obveznih letnikov italijanskih državljanov, pa je bilo njegovo drugo vojaško oziroma

Ezio Martin

vojno obdobje v Baški grapi z gledišča druge strani med vojno in po njej kar precej ponesrečena izbira. Barral se je "pustil" ponovno mobilizirati zaradi svojega spoštljivega zaupanja kapitanu Mognaschiju, poštememu in treznemu častniku, pravi dobrihriči, s katerim je bil preživel nekaj vojaških mesecev že pred 8. septembrom 1943. Barralov osebni in družinski položaj vabila nazaj Baška grapa, kjer je bil v neverjetno kratkem času skoraj čudežno spoznal slovensko ljudstvo in ga vzljubil, kmalu pa si je tu dobil tudi svojo pravo zaročenko, ki ga je čakala s čustveno močjo mladih ljudi. Tam daleč na vzhodu razsute države, ki je pred tem četrto stoletja raznarodovala Slovence, kar ga je kot provansalskega piemontskega manjšinca še posebej prizadelo, tam v goriških tolminskih gorah je bil začasno pustil svoje vroče hrepenenje po sreči, ki ga je zdaj z vsjo močjo klicalo in vabilo, kljub očetovim skrbnim svarilom, naj se ne odaja v "Venezio Giulio", kjer mu morda preti smrtna nevarnost. Mnogo močnih razlogov je botrovalo njegovi odločitvi, le eno

samo nasprotno dejstvo je zamenjal, da namreč gre v vojaško skupino, ki ni več kraljevska vojska, temveč bersaljerski bataljon Mussolinijeve "Socialne republike", ki bo pred partizansko vojsko varoval in branil bohinjsko-baško železnico ("transalpino") pod nemškimi nadzorstvom. Sicer pa je v Baški grapi pozneje skrbel, da njegovi podrejeni niso delali težav prebivalcem. Prav slednji so ga po vojni skupaj z nekaterimi terenci in partizani ščitili in zagovarjali. To ob Barralovi knjigi omenjam predvsem zato, da ne bi kdo mislil, da se kaj skriva, sicer pa bo bralec tako ali tako vse izvedel iz dela samega, saj avtor-junak vse jasno in odkrito razloži. Moram pač na to opozoriti tudi zaradi neke politične, enostranske in krivične obsodbe Barrala, ki jo je nestrpni kritik objavil v Primorskih novicah pred dvema letoma. Gre za polemiko, ki se je bila sprožila ob sicer zelo uspešnem slovenskem dokumentarnem filmu s slovensko-provansalskim naslovom *Priča/Temučen* producenta Janeza Pirca in Televizije Slovenija. Film je v bistvu ekranizacija (scenarist Tomaž Letnar) Barralovega spominskega pričevanja, ki ga zajema pričujoča knjiga. Barralovo delo, ki je izšlo pri založbi Paoline kot idealen prispevek k boljšemu medsebojnemu poznavanju in spravi po zaslugi goriškega čezmejnega društva Concordia et Pax (Gorica/Nova Gorica) pod glavnim naslovom *Borovnica '45* in sta ga podprli goriška Pokrajina in občina Gorica, odkriva v Sloveniji skoraj povsem neznan in pozabljen zloglasno taborišče vojnih ujetnikov v Dolu pri Borovnici, kate-

rega "gost" je bil tri mesece tudi Barral. Tenkočutnemu taboriščnemu trpinu Barralu se je nenadoma, zaradi odličnega poznavanja italijanščine in slovenščine, tudi knjižne oziroma pisne, edine, ki je bil tega sposoben med tisoč in več ujetniki in njihovimi stražarji, položaj stoodstotno spremenil na boljše. Postal je administrator komande taborišča! Njegovi epsko-lirski opisi so avtentični in kot taki dragocen nepristranski dokument tistega časa in tistih razmer takoj po vojni. Kot v živem gledališču nastopajo

osebe, dobre in slabe, s svojimi vrlinami in napakami. Stražarsko moštvo je bilo dolgo v rokah Primorske čete; nazorno so prikazani zlasti nekateri Brici. "Predzgodba Borovnice" je smiselno in naravno vpletena v knjigo. Isti pisec-junak je namreč doživljal vojni čas in prve vojne dni na Primorskem. S slogovno bogato in jasno ter prisrčno govorico nam slikovito približa čas in njegov utrip, s sposobnostjo pogleda v človeško dušo. Pri opisih bojev v Baški grapi je natančen vojni poročevalec, ki se noče izneveriti resnici in ni nagnjen k pretiravanjem. Njegova poročila so po vojni upoštevali tudi nekateri slovenski zgodovinarji.

Barral, ki mu je po lastnih izjavah šlo predvsem za pričevanje, s filozofsko mirnostjo opisuje tudi tragične dogodke, čisto realistični prizori so prikazani s pra-

vo mero in izrazoslovjem, veselejším dogodkom ne manjka njegovega frankofonskega esprita in celo nekaj blage ironije, za vsem pa iz ozadja žari njegova vse razumevajoča, a jasna in čista človeška etika. Italijanska pripoved je narahlo posejana s slovenskimi (tolminskimi) izrazi v poševnem tisku, ki branju dajejo okus pristnosti kot rozine v potici. Saj kako bi v italijanščino polnovredno prestavili slovensko krušno peč, ki zlasti v tolminskem alpskem svetu predstavlja najiminenitnejšo hišno napravo, ki ne služi samo za ogrevanje, za toploto in peko kruha, temveč tudi za sušilnico, ležišče, otroško igrišče, za molitev in družabnost ... Tako italijansko besedilo krasijo besede kot *izba, mati, teta*, pojavljajo pa se tudi izrazi, ki sta jih Slovincem prinesla vojna in revolucija: *titovka, miting, terec, ozna, narodna zaščita, tovariš...* Zaradi teh jezikovno slogovnih drobni posebnosti se bo italijanski bralec verjetno počutil bolj domačega v slovenskem predstavnem svetu in njegovem dogajanju. Bralec iz Furlanije Julijske krajine in drugi bodo morda iz knjige odnesli tudi spoznanje, kako dragoceno in koristno je znanje dveh jezikov

in kako abotna in krivična je gonja proti "bilingvizmu". Knjiga o "Borovnici" je dragoceno zapisano pričevanje o težkih časih in usodnih zgodovinskih preobratih na naših domačih tleh. Njeno zgodovinsko veljavnost podpira tudi skrbna zgodovinska raziskava, "Inquadramento" Raoula Pupa. Ganljivo prepričljiva je, ker je pisana iz življenja samega in ne morda iz prevzetega, prebranega ali preštudirane gradiva. Mimo zanimive zgodovinske tematike bralec osvaja tudi njena povsem literarna kakovost, saj je pričujoča knjiga primer verodostojnega in posrečenega tematike tretjih načinov pisanja: zgodovinskega, memoarskega in čisto leposlovnega. Čim prej naj bo v celoti prevedena in slovenščino in opremljena s širšo predstavitev Ezia Martina (Barrala), v kateri naj bo vključen prikaz njegovega obširnega in za Slovence in Italijane pomembnega prevajalskega opusa. Lepo in prav je, da je bila knjiga uradno predstavljena na goriški Pokrajini (večer je vodil Franco Miccoli), saj je to delo, ki se tiče italijanske in zlasti slovenske zgodovine, pa tudi burne preteklosti Gorišče.

Tomaž Pavšič

PODJETJE ZASTOPA VRSTO PROIZVAJALCEV KMETIJSKIH STROJEV, MED KATERIMI ŽE 40 LET TOVARNO KOSILNIC , 15 LET TOVARNO , TOVARNE , , IN LASTNE BLAGOVNE ZNAMKE IN . LETOS PRAZNUJEMO 80-LETNICO NEPREKINJENEGA DELOVANJA. DRŽIMO BESEDO IN SE PRIPOROČAMO!

TRAKTORJI

ZA GORIŠKO IN TRŽAŠKO (I)

GORICA, Ul. Terza Armata 179
e-mail: info@terpin.it - www.terpin.it

ZA PRIMORSKO IN NOTRANJSKO (SLO)

nipret d.o.o.

DORNBERK (SLO)

Tabor 64a, www.nipret.si
e-mail: info@nipret.si

**Švicarske korenine • Nemško srce
Italijansko oblikovanje**

Tel.: (0039) 0481 521951 - Faks (0039) 0481 522601

UGODNI POGOJI - SERVIS - NADOMESTNI DELI

NOVI
GLAS

GLAVNI UREDNIK Andrej Bratuž - ODGOVORNI UREDNIK Jurij Paljk
Izdajatelj Zadruga Goriška Mohorjeva - Predsednik dr. Damjan Paulin
Registriran na sodišču v Gorici 28.1.1949 pod zaporedno številko 5

Uredništvo v Gorici: Piazza Vittoria-Travniki 25, 34170 Gorica, tel. 0481 550330, faks 0481 548808, e-mail gorica@noviglas.it
Uredništvo v Trstu: Ulica Donizetti 3, 34133 Trst, tel. 040 365473, faks 040 775419, e-mail trst@noviglas.it
Uprava: Piazza Vittoria-Travniki 25, 34170 Gorica, tel. 0481 533177, faks 0481 548276, e-mail uprava@noviglas.it
www.noviglas.it

TISK: Centro Stampa delle Venezie Soc. Coop. a.r.l., Via Austria, 19/B - 35129 Padova PD,
tel. 049 8700713 - faks 049 8073868; e-mail cdascv@libero.it

LETNA NAROČNINA: Italija 45 evrov, Slovenija 48 evrov, inozemstvo 85 evrov - Poštni tekoči račun 10647493

OGLAŠEVANJE: Oglaševalska agencija Tmedia, Korzo Verdi 51 - Gorica, ul. Montecchi 6 - Trst.
Brezplačna tel. št. 800 129452, iz Slovenije in tujine 0039 0481 32879. E-mail advertising@tmedia.it

Jamčenje zasebnih podatkov: v smislu zakonskega odloka št. 196/03 (varstvo osebnih podatkov) jamčimo največjo zasebnost in tajnost za osebne podatke, ki so jih bralci posredovali Novemu glasu. Bralci lahko brezplačno zaprosijo za spremembo ali izbris podatkov, ki jih zadevajo, kakor tudi izrazijo svoje nasprotovanje rabi le-teh.

Novi glas je član Združenja periodičnega tiska v Italiji USPI in Zveze katoliških tednikov in Italiji FISC

Izdajanje našega tednika Novi glas podpira tudi Urad Vlade Republike Slovenije za Slovencev v zamejstvu in po svetu
Tednik Novi glas prejema neposredni državni prispevek v skladu z zakonom 7.8.1990 št. 250

To številko smo poslali v tisk v torek, 3. aprila, ob 14. uri.

VIDA VALENCIČ

KO SE DOTAKNEŠ OSEBE

Drugačno mnenje?!

Večkrat se sprašujem, ali neki "običajni bralec", po katerem naj bi merili odziv na naše pisanje, sploh obstaja. Ali ni mogoče nevarno že samo razmišljanje o njem? Ali dejstvo, da deluješ v ožji skupnosti in se zato tudi zavedaš, da se bodo številni v pisanju prepoznali, ne zavaja človeka? Ali ni zmotno ravno dejstvo, da podzavestno napišeš to ali ono ravno zato, ker poznaš bralca? Nedvomno res. Takrat že vnaprej veš, da si omejen, da bo tvoje pisanje omejeno, ker se ne znaš dovolj distancirati in prekoračiti te ovire v sebi. Ožja skupnost je pač ožja skupnost, z vsem tem, kar predpostavlja.

Že nekajkrat se mi je dogodilo, da je po intervjuju, ko je bilo vse že posneto, oseba izrekla nekaj zelo pomenljivega, mogoče prečnega, ali delikatnega ali v neskladju s prevladujočim »manjšinskim mnenjem«. In, zavedajoč se ugasnjene mikrofona, mi obrazložila to svoje mnenje ter me prosila, da bi ne šlo v oddajo. In za koliko vseh teh neslišanih stavkov, misli, dognanj mi je žal, da je ostalo tam, zaprtih v prostoru, brez možnosti soočanja. Ožja skupnost je tudi to. Večja

varnost, a obenem tudi težje soočanje z vsem, kar ni v skladu z neko normo, s prevladujočim stanjem. Cele raziskave, ki so morale ostati v predalu, ker rezultati sploh niso bili tako pozitivni, kot si je naročnik pričakoval, nasprotno. Debata o šoli, medijih, koliko mnenj ni v javnosti nikoli izrečenih zaradi nekega strahu, da greš proti toku?!

Spominjam se uveljavljenega glasbenika, ki je jasno izrazil lastno mnenje, da se v manjšini ne goji dovolj drugih glasbenih zvrsti, poleg klasične glasbe in zborovskega petja. Mnenje, ki se gotovo kreše v prevladujočem prepričanju. In sploh ni tako neverjetno polemično ali konterverzno.

Vse zamolčano nam seveda vse prej kot koristi. Ne dovoljuje nam, da bi zrastle tudi preko soočanja z različnimi mnenji. Mogoče ne znamo dovolj razlikovati med kritiko in predstavitvijo drugačnega stališča. Bojimo se, da bi vsako izrečeno mnenje, ki ni v sozvočju s prevladujočim, bilo avtomatično sprejeto kot gola kritika. Kar pomeni negativno stališče. Ne znamo sprejemati različnih mnenj in si ob njih zastaviti vprašanja, ki bi nam gotovo koristila.

GORICA Slovesnost ob 40-letnici smrti pesnika Alojza Gradnika

"Vrata odprl sem svojega srca nocoj"

V goriškem Kulturnem centru Lojze Bratuž so v petek, 30. marca, priredili slovesnost ob 40-letnici smrti pesnika Alojza Gradnika (1882-1967), čigar pomen in vlogo v slovenski književnosti je predstavila slavnostna govornica Erika Jazbar (govor objavljamo na tej strani). Na slovesnosti, ki je nastala v sodelovanju med goriškimi in novogoriškimi slovenskimi kulturnimi ustanovami (Kulturni center Lojze Bratuž, Zveza slovenske katoliške prosvete, Prosvetno društvo Štandrež in Zveza kulturnih društev iz Nove Gorice), so tudi izvajali glasbeno novost, Kantato za solo, zbor in orkester na besedila Alojza Gradnika mladega goriškega skladatelja Patricka Quaggiata. Delo so izvajali sopranistka Rosana Peršolja, mešani pevski zbor Mi iz Nove Gorice, komorni orkester Glasbenega društva Nova iz Nove Gorice, ki ga vodi Jurij Križnič, dirigiral pa je Matej Petejan. Stavki res lepe kantate mladega skladatelja, ki na izviren in privlačen način nagovarja sodobno občutljivost poslušalcev, so se prepletali z branjem poezij, za kar so poskrbeli recitatorji dramskega odseka PD Štandrež Vanja Bastiani, Sara Miklus, Marko Brajnik in Božidar Tabaj. Predstavo je režiral Emil Aberšek, strokovni sodelavec pa je bil Janez Stari-
na.

Govor Erike Jazbar:

Pil sem te in ne izpil, Ljubezen. Ko duhteče vino sladkih trt užil sem te, da nisem bil več trezen in da nisem vedel, da si Smrt.

Ko me je Franka Žgavec poklicala pred dvema tednoma in me vprašala za priložnostni nagovor na Gradnikovi proslavi, sem najprej pomislila na te štiri verzice. Verjetno jih marsikdo pozna in ceni, saj spadajo med njegove najslavnejše. Čeprav je njegov opus obširen in sega na najrazličnejša področja, duhovna stanja in slike, je zame pesnik Goriških Brd, ki si ga težko predstavljam kot sodnika, kar je po izobrazbi in poklicu bil, ravno to: ljubezen - čutno destruktivna ljubezen, mediteranska duša, briške prisodobe in melanholija. Da bomo nekoliko stvarnejši in oprijemljivejši: to je tista ista melanholija, ki nas nagovarja iz njegove najbolj poznane fotografije. Tiste, ki jo imamo vsi pred sabo, ko pomislimo na Gradnika. Elegantly oblečen, s klobukom in brki, vendar s tankočutno nežnostjo v pogledu. Prav nič podoben sodniku torej.

Alojz Gradnik je eden številnih lirikov, ki jih premore naša zemlja, in ki ga med Kosovelom in Gregorčičem pogosto spregledamo, nanj ne pomislimo ali ga ne citiramo. Ne glede na to pa je vedno prisoten na naših družbenih srečanjih in globoko zasidran v naši primorsko-goriški zavesti. Ker nas nagovarja v našem jeziku, v tisti pojoci inaci slovensčine, ki je Kranjska ne premore, v tisti melodioznosti, katere zven ti v duši ostane za ves tisti čas, ki si ga vzameš zase. In ki ti s svojo glasbo, ki jo izžareva tudi vsebina, seže pod kožo in se s svojo lepoto prilepi na srce. In raste s tabo.

Obletnice naših velikih mož so po svoje zanimive tudi zato, ker nam dajejo možnost, da se v

vsakdanjem vrvežu, ki vse razblini in spravlja na glavo, vanje ponovno poglobimo, ponovno sežemo po njihovih delih in podživimo njihove stavke. In dojeti bomo, kako se je za leti naše dojemanje njihove poezije spremenilo, in če razčlenimo nov odnos do že poznanih verzov, se bomo tudi zavedeli prehojene poti, poti, ki jo je prehodila naša osebnost. S poezijo in liriko se to pogosto dogaja, pa tudi s kakovostno prozo. Kako smo prvič previrali te verzice pred desetimi, dvajsetimi leti, kateri stavki so nas najbolj prizadeli, zakaj danes ni več tako, in kaj nas je ob ponovnem branju pritegnilo. Prvega srečanja s priljubljenimi književniki, z duhovnimi ustvarjalci, ne pozabiš kar tako. Verjetno te ob ponovnem branju nekoliko razočarajo, saj ti ne priključijo tistega občutja, ki ti je ostal v spominu, vendar gre le za novo doživetje in sprejemanje istega duhovnega sveta, ki ga danes ceniš na drug način in z drugimi očmi. Gradnika sem spoznala v šol-

Erika Jazbar (foto DPD)

skih klopek kot večina povojnih generacij. Ker imamo to srečo, da razpolagamo z državnolo s slovenskim učnim jezikom, ki nas spremlja do univerze. To danes samo po sebi umevno resnico pa povem zato, ker se danes marsikdo spregleda pomembnost enega od stebrov naše skupnosti in se slovenski šoli odpove. Iz raznoraznih razlogov, ki jih večkrat ne razumem. Čeprav sem v naši šoli sama okusila nelahke trenutke, ki pa so bili vezani predvsem na osebnostne povprečnosti nekaterih. Takrat, v osemdesetih letih namreč, je slovenska šola premogla odlične pedagoge, naj omenim samo Dragotina Butkoviča, ki so nam, ob velikem znanju, s svojo ljubeznijo do jezika in njegove najzlahnejše oblike, to je literature, posredovali doživetje tega, kaj pravzaprav je ljubezen do jezika, zakaj mora biti jezik živ in ne papirnat in zato nositi v sebi življenje. Kako pomembno je, da pišeš in govoriš v jeziku, ki ni umetno zgrajen, temveč je tvoj, zavestno tvoj, ga bogatiš z branjem in poslušanjem, gotovo pa ne z

neprestanim listanjem po slovarju. Skratka do jezika moraš imeti oseben, neposreden in spoštljiv odnos zato, da ga lahko vzljubiš in da raste s tabo. In da dojameš vse njegove razsežnosti, ko ga uporabljaš besedni ustvarjalci, pesniki, pisatelji seveda, pa tudi dobri politiki in na splošno govorniki. Prve korake tega doživetja pa se lahko naučiš le v šoli. Šola pa ni bila dovolj, bila je temeljna podlaga, bistveno nadgradnja je zame predstavljala prosvetna dejavnost. In tu sem imela drugo srečo, in sicer da so se starši odločili za zavestno slovensko kulturo. Kar ni bila sama po sebi umevna in najlažja izbira, saj smo živeli v predelu mesta, ki je večinsko italijanski, in takrat ni županoval Brancati, če želimo že biti zelo jasni. V slovenskih društvih, ki so domovala v takratnem Katoliškem domu in še domujejo v današnjem Centru Bratuž, pa tudi v Podgori, Pevmi in Štmaru, sem srkala primorsko kulturno dediščino. V zborovskih sestavih, v dramski skupini, v glasbeni šoli in zelo ponosna sem, da društva in ustanove, v katerih sem delovala in v katerih sem sooblikovala takratne kulturno-družbene dogodke, delujejo s polnim elanom še danes, da so njihovi sestavi pompljeni. Čeprav se prepogosto berejo zapisi ali poslušajo besede o tem, kako je naša narodnostna skupnost utrujena in nepraviljena pred novimi izzivi. Kot zunanja in v neki meri poklicna opazovalka družbenega utripa goriške pokrajine - in to v celoti - vam moram povedati, da se nad našo kulturno dejavnostjo nimamo kaj pritoževati. Marsikaj bi lahko izboljšali, poiskali najprimernejšo pot do italijanske večine, vendar v taki obliki, da bi se nam - če ne vedno, vsaj pogosteje - približali in da ne bi bili vedno mi tisti, ki prevajamo svoja dela, prirejamo dvojezična srečanja in prilagajamo svoje proslave somiščanom, ki zaradi šolskega sistema in družbenopolitičnih izbir ne vedo, kdo so Trubar, Cankar, Župančič, če omenim le imena velikih mož, po katerih so poimenovane naše šole. Goriške šole. Prosveta torej. Če pomislimo, da se naša prosveta gradi na

prostovoljnem delu in da je pogosto le s formalnega vidika amaterska oz. neprofesionalna, da premoremo proslave, kakršne so današnja ali Bratuževa ali Gregorčičeva, da dajemo bistveni doprinos h koncertom na meji, vrhunske razstave, da smo z našimi vozovi vsakoletni protagonisti na pustnih povorkah. Seveda, pustni vozovi, če koga moti postavljanje vsega v isti koš, naj obišče katerega od sedežev naših društev, ko začenjajo štiri mesece pred pustom s pripravami, skicami in pravim delom! Da se vrnemo h Gradniku. In z njim na povezano prosveto oz. osebno noto, v prave pomeni besede. In sicer spomin na Gradnika, z njegovim Zadnjim pismom Ivana Gradnika, ki smo ga z Mešanim pevskim zborom Podgora prvič in krstno izvajali v uglasbitvi Mirka Špacapana. Goriški grad, Travniki, tolminski punt in ponovno ljubezen, ki seveda ne premaga vsega, je pa lahko močnejša. Lahko rečem, da sem takrat ponovno srečala in vzljubila tega pesnika naše zemlje in mi je ravno v tej nadgradnji šolskega znanja postal domač in priljubljen, čeprav so moji najdražji pesniki drugi, nekoliko sodobnejši ali zelo antični, grško antični. In še zadnji fleš na Gradnika, Dnevi poezije in vina v Medani lanske leto, in nočno branje lirik v vseh jezikih pred njegovo in Zorutovo nekoliko razpadajočo rojstno hišo. Noč v Medani, sem si rekla. Moč besedne ustvarjalnosti, ki objame pri-sotne v tako sugestivnost, da se vračaš na svoj dom z nekim občutkom, če že ne polnosti ali popolnosti, nečesa, kar se mu precej približa. In pomislila sem, kako nas stalno nagovarjajo, da naša skupnost potrebuje predvsem dobrih gospodarstvenikov, menedžerjev, upraviteljev, masterjev in visokih doktorjev, bistveno manj pa pesnikov in humanistov, ki da jih imamo že dovolj. Osebnost sem mnenja, da v tem zgodovinskem trenutku potrebujemo predvsem takih noči in dogodkov, ki nam posredujejo duhovna stanja in občutke stajanja s širšim občutjem, v katerem nam je dano živeti. O tem pa kasneje. Na te tri prizore torej sem pomislila, ko sem dobila nalogo, naj spregovorim o Gradnikovem liku, kar zame pomeni, naj povem nekaj osebnega, saj most razprav in predavanj vsi siti.

Foto DPD

Patrick Quaggiato (foto DPD)

In nato sem segla po izdaji njegovih izbranih poezij iz leta 1971, ki jo je uredil Kajetan Kovič. Preletela sem znane in manj znane zbirke obsežnega opusa ter se zazrla v nekatere poezije. Ponovno sem prebrala Eros in Thanatos, ponovno Gradnikovo pismo pred usmrtitvijo. In še Padajoče zvezde, De profundis, Večerne sence. In se zagledala v Brda, čeprav pogosto niso omenjena in v našo zgodovinsko goriško pokrajino, v Gorico, kjer je Gradnik končal gimnazijo leta 1901, tu in v Krminu opravljal pravniško službo ter bil sodnik v Gorici in Gradišču ob Soči. In ne morem mimo obrabljene ugotovitve, da je bila takrat Gorica središče širšega območja, v katero so spadale tudi Sveta Gora, Coroninijeva vila v Kromberku ali Trnovska planota kot deli celovite skupne pokrajine. Gorica, ki se je v povojnih desetletjih spremenila v »laboratorij kultur in jezikov«, o katerem strokovnjaki in politiki besedi-čijo že vrsto desetletij, prav zato, ker je v veliki meri izgubila svojo izvorno življenjsko moč. Dojemanja, da se Gorica nadaljuje tudi v Čepovanu, Šempetru ali Vitovljah, enostavno ni več, in da vsi mi raste-mo ne le iz skupne zgodovine, temveč tudi iz duhovno-kulturnega sveta, še manj. Če izvzamemo seveda strokovnjake, predavatelje in vedno prisotne izjeme. Dovolj je bilo nekaj desetletij in bela črta, ki so jo med polji in domovi potegnili ameriški vojak, da se je zbrisal iz zavesti navadnega človeka zgodovinski spomin stoletij. Kaj pa Gradnik? Gradnik pripada skupnemu duhovnemu izročilu te zemlje, ni le besedni ustvarjalec med moderno in ekspresionizmom, kot recitirajo učbeniki, temveč mnogo več. Je ustvarjalec, ki nam s

svojimi verzice otipljivo ponazarja, kaj dejansko pomeni zgodovinska goriška pokrajina, kaj pomeni, da se lahko čutiš doma v medanski noči ali v Gregorčičevi Soški dolini ali Pilonovi Vipavski. Zemljepisno politične meje so s tega gledišča to, kar bi morale v našem primeru postati, in sicer prava abstrakcija, vezana na časovno omejeno obdobje, in sicer povojna desetletja, in se bodo v kratkem razblinile in vrnila tej zemlji svojo izvorno podobo.

In besedni, pa tudi likovni in drugi ustvarjalci so tisti, ki nam pomagajo preglasiti tiste razlike, ki so nam jih z vrha vsilile politične izbire, ki prepočasno odhajajo v ropotnico zgodovine. Naj se torej povrnemo na nekoliko populistično dihotomijo med pesniki in strokovnimi poklici in na to, česa smo najbolj potrebni. Obojih seveda, vendar nekaj je pogodba, ki jo podpišejo direktorji, pismo o nameri, ki jo snujejo politiki, protokol o sodelovanju, ki ga uredijo zdravniki, gasilci ali urbanisti. Nekaj drugega pa trojezična predstava Wochein, ki jo sooblikujejo matični Slovenci, zamejci, Furlani in Italijani, ali tekmovalje obmejnih Sol v gledališču ali branje poezij pesnikov te zemlje v polletni noči.

Poenostavljeno in nevhvalno do dobrih gospodarstvenikov in upraviteljev je trditi, da smo najbolj po-

trebni kulture, vendar osebno menim, da je v današnjem zgodovinskem trenutku, kot v vseh ključnih trenutkih slovenske zgodovine, najpomembnejše, da se ponovno polastimo zgodovinskega spomina in zavesti o zgodovinski goriški pokrajini. Ne glede na zunanje faktorje. Goričanov s pogledom, zazrtim v preteklost, ne bo nikoli zmanjkalo, in če bodo v naslednjem petletju res postali glasnejši od petletnega obdobja, ki je za nami, moramo biti toliko zavestni, da se ne odpovemo nakazani poti tkanja načrtov z evropskimi sodržavljani ob meji. Konkretnega in ne s figo v žepu seveda! Saj drugih poti ali smeri enostavno ni, prav gotovo se ne splečajo in ne odgovarjajo nobeni logiki. Na vse to se spomnimo, ko bomo v naslednjih dveh mesecih poslušali fanfare, brali krajevne časopise in prejeli na svoje domove najrazličnejše propagande. No, saj res, nikogar ne bom učila, saj nam vsako leto postrežejo s kakšno volilno kampanjo in preizkušnjo, do katere je navadno državljan, na katerem temelji demokracija, čeprav zvesto ni več, in da vsi mi raste-mo ne le iz skupne zgodovine, temveč tudi iz duhovno-kulturnega sveta, še manj. Če izvzamemo seveda strokovnjake, predavatelje in vedno prisotne izjeme.

Dovolj je bilo nekaj desetletij in bela črta, ki so jo med polji in domovi potegnili ameriški vojak, da se je zbrisal iz zavesti navadnega človeka zgodovinski spomin stoletij. Kaj pa Gradnik? Gradnik pripada skupnemu duhovnemu izročilu te zemlje, ni le besedni ustvarjalec med moderno in ekspresionizmom, kot recitirajo učbeniki, temveč mnogo več. Je ustvarjalec, ki nam s

ZADRUŽNA KRAŠKA BANKA

www.zkb.it

ZADRUŽNA BANKA
DOBERDOB in SOVODNJE

www.bccdos.it

Vesele velikonočne praznike

V različnosti je naša moč